

Lidércfény

amatőr kulturális folyóirat

www.lidercfeny.hu

IV. évfolyam, 8. szám, 2010. augusztus

Interjú

Beszámoló

Életrajz

Szerepjáték

Horror

Történelem

Írásműhely

Könyvajánló

Ehavi számunk alkotói: Kádi Péter, Molnár Dániel, Kapitány, Ha'lathin, Homoergaster, Jimmy Cartwright, Gyenge István "Nicola", Lidércfény HQ

Tartalom

INTERJÚ

Farkas Bertalannal beszélgettünk /Lidércfény HQ/ ... 3.

BESZÁMOLÓ

A Harmincadik az első /Lidércfény HQ/ 4.

HORROR

A dobozka /Ha'lathin/ 7.

ÉLETRAJZ

Howard Philips Lovecraft /Jimmy Cartwright/ 9.

SZEREPJÁTÉK

Cthulhu hívása szerepjáték ismertető /Ha'lathin/ 10.

VERSEK

Pista bácsi, a zombi /Kádi Péter/ 11.

Felkel a vörös nap /Molnár Dániel/ 11.

TÖRTÉNELEM

79. augusztus 24., Pompeji, Herculaneum
/Homoergaster/ 11.

KREATÍV ÍRÁSMŰHELY

Gyenge István „Nicola” rovata 14.

KÖNYVAJÁNLÓ

Robert William Chambers: A sárga király
/Kapitány, Homoergaster/ 16.

Köszöntő

KEDVES OLVASÓ!

Hatalmas léptekkel haladunk előre, s csak remélni tudjuk, hogy nem a szakadék felé haladunk így sebesen. :) Már beszámoltunk múlt havi számunkban arról, hogy milyen sikereket értünk el a Budapesten megrendezett Szíriusz sci-fi napokon.

Július végén egy másik, és igen nagy múltú eseményen vehettünk részt: a harmincadik HungaroCon-ra kaptunk meghívást. Itt interjút készíthettünk Magyarországon első, s a Föld 94. úrhajósával, Farkas Bertalannal, sőt, Nemere Istvánnal is kellemesen elbeszélgettünk egy órát. Nem csak mi éreztük úgy a rendezvény után, hogy sikeres volt a megjelenésünk, hanem több külső vélemény szerint is „diadalmaskodtunk”. Minderről bővebben a negyedik oldalon kezdődő beszámolóinkban olvashattok.

Mindezeket felül beindult az új weboldalunk, ahová már bármely regisztrált alkotó saját maga feltöltheti az alkotásait. Annyit azért megtartottunk a régi oldal működéséből, hogy a feltöltött alkotásokat a szerkesztők korrektúrázzák, átnézik, s csak utána engedélyezik a megjelenést.

Az új oldal elérhetősége: <http://v2.lidercfeny.hu/>

Tessék bátran birtokba venni! :)

Jelen számunkban foglalkozunk még a Cthulhu mítosz megteremtőjével, a 120 éve született H. P. Lovecrafttal, akire egy átdolgozott életrajzzal, egy hangulatos novellával és egy szerepjáték ismertetővel emlékezünk.

Állandósulni látszó történelmi rovatunkban Pompeji szomorú történetét vettük górcső alá, amely szintén augusztushoz kapcsolódik. A majd' 2000 éve történekről Homoergaster rittyentett nekünk egy lendületes cikket.

Folytatódik Kreatív Írásműhely sorozatunk is, amelynek két újabb részében a célelés technikáit, illetve az íráskészség fejlesztését taglalja a szerző, Gyenge István „Nicola”.

Könyvajánlóval is jelentkezzünk, mégpedig a TUAN Kiadó jóvoltából. Chambers: A Sárga Király című könyvét tárjuk az olvasóközönség elé, amely szoroson kapcsolódik a lovecrafti témához, hiszen joggal tekinthetjük Chamberst az elődjének.

Nos, jó szórakozást, kellemes kikapcsolódást kívánunk!

Lidércfény HQ

Következő számunkban

Szeptemberi folyóiratunkban egy Nemere könyv ajánlójára, egy Szentesen játszódó fantasy első részére, egy rejtélyes Kurgan történetre, egy interjúra a Lavarhion c. folyóirat főszerkesztőjével, és a szokásos egyvelegre számíthatok.

IMPRESSZUM:

**Lidércfény amatőr kulturális folyóirat
IV. évfolyam. 8. szám, 2010. augusztus**

Kiadja a Lidércfény Online Kulturális Magazin
Megjelenik minden hónap második felében.

Borító: T. K. Potter

Felelős és tördelőszerkesztő:

Bognár Zsolt (Jimmy Cartwright)

Tartalmi szerkesztő: Török Viktor (Kapitány)

Olvásószerkesztő: Túri András (Homoergaster)

Grafikai munkatársak: Kovács Péter

Bognár Attila (WhiteRaven)

Fotók: Jimmy, Homoergaster

Támogatónk: Szabó Dénes és családja

E-mail: lidercfeny@szentesinfo.hu

Internet: www.lidercfeny.hu

Nyomdai munka: SZVSZ Kft. nyomdaüzeme
6600 Szentes, Petőfi u. 1.

Hírek röviden

Talentum Kulturális Esték Rendezvénysorozat

Időpont: 2010. szeptember 25. szombat 14-18 óráig

Helyszín: Vízöntő Pinceklub 1131 Budapest, Váci út 50.

Témák:

1. Rendezvény megnyitó
2. „Budapest 200 év múlva” pályázat meghirdetése
3. A láthatatlan város - beszélgetés Szélesi Sándorral a Budapestről szóló novelláskötetéről
4. Szintetikus álom - beszélgetés Csepregi Tamással a 2010. évi Zsoldos Péter-díjas regényéről

Meghívott vendégek:

Réz András filmesztéta, műfordító, forgatókönyvíró, reklámszakember

Szélesi Sándor (Anthony Sheenard) ötszörös Zsoldos Péter-díjas író, forgatókönyvíró, szerkesztő 2007-ben az EuroConon Európa legjobb Sci-fi írójának választották

Csepregi Tamás Zsoldos Péter-díjas író

További programok és időpontok: http://karcolat.hu/cikkek/hirek/talentum_kulturalis_estek_rendezvenysorozat

Farkas Bertalannal beszélgettünk

A Lidércfény az idei, 30. HungaroCon-on, előzetes egyeztetés alapján lehetőséget kapott arra, hogy az első magyar űrhajóssal, Farkas Bertalannal készíthessen egy exkluzív interjút. Mivel elég sűrű hetünk volt, így csak az odaúton, a buszon, sebteben tudtunk megfogalmazni néhány kérdést. Sajnos azonban nem tudtuk mindet feltenni, mivel a tábornok úrnak is csúsztak a rendezvényen a programjai, így a tervezettnél rövidebben sikerült vele beszélgetnünk, ám természetesen ez is nagy örömünkre szolgált.

Lidércfény HQ: *Egy kicsit meg vagyunk illetőve, számunkra ez nagyon nagy megtiszteltetés, hogy tábornok úr egyáltalán szóra méltat minket, és hogy Magyarország első számú és ezidáig egyetlen űrhajósa interjút ad nekünk. Először azt szeretnénk megkérdezni, hogyan került sor erre a meghívásra, illetve mi a viszonya ehhez a rendezvényhez?*

Farkas Bertalan: Kettéválasztanám. Ha azt mondom, Gyula, Békéscsaba, életem első legfényesebb része kötődik ide. Tudniillik a békéscsabai repülőtéren kezdtek a repülést annak idején, kétszer hat hetes táborban. Akkor volt egy MHSZ, mely fantasztikus, nagyszerű szervezet volt, csak sikerült szétbombáznia, s ma már ez nem működik. Én Békéscsabán és Gyulán is nagyon sokat voltam. Nem olyan rég, tavaly tartottam itt előadást, többször hívtak meg, úgyhogy nekem Gyula, Békéscsaba, ez a környék nem a szülőföldemhez kötődik, mármint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéhez, de nagyon sok ismerősöm van itt.

A rendezvénnyel kapcsolatban; már én rég hallottam rólok, tudtam rólok, volt egy-két olyan alkalom, amikor sikerült velük találkoznom, össze tudtuk egyeztetni a programot. Volt Budapesten világfórum is ebben a műfajban, oda is meghívtak. Én úgy gondolom, hogy az apropója az volt, hogy ez az űrrepülés harmincadik évfordulója, s ez a kiállítás, ami itt van, bemutatja nagyon színesen és tartalmasan az űrrepülés előzményeit. Egy kicsit talán enged bepillantani abba a történelmi korszakba, amikor én repültem. Gondolom, hogy sokan eljönnek, megnézik, remélem, mert most ott tartunk, hogy akik akkor voltak mondjuk 30-40 évesek, akkor ők már 60

A fotó már a nagyszínpadon készült, ahol Pete László Miklós kérdezte az űrhajósokat kalandjaikról.

illetve 70 évhez közelednek, nem ilyen fiatal titánok. Én úgy gondolom, hogy egy ilyen jellegű dolog, mint a magyarok részvétele egy nemzetközi programban, ráadásul űrprogramban, ahol a legmagasabb technológiai szintet kell képviselni, s ezt mi magyarok értük, ráadásul van is egy űrhajósunk, ez nem csak a magyar történelem, hanem az emberi történelmének számára is meghatározó.

ség Hisz külföldön is mindig éreztetik velünk, űrhajósokkal, hogy igen, ti egy kiválasztott csapat tagjai vagytok, hisz a közel 6,5 milliárdból most olyan 510-en vagyunk. Amikor én repültem, akkor voltunk 6,2 milliárdan, és én voltam a 94. a világon. Azt hiszem, hogy azért ez nem egy rossz arány.

Lidércfény HQ: *Egyáltalán nem. Tábornok úrnak milyen a viszonya a science-fictionhoz, hiszen a rendezvény első sorban ezzel foglalkozik?*

Farkas Bertalan: Én azt hiszem, hogy többször megfogalmaztam, hogy Jules Verne korában, vagy ha kicsit odébb megyünk, Leonardo korában, vagy még kicsit odébb megyünk a történelemben, Hephaistos korában mindig azt mondták, hogy ezek nem normálisak. Aztán Leonardtól eltelt majdnem 600 év, a Jules Vernétől eltelt lassan 150 év, és amit ők megfogalmaztak, leírtak, elgondoltak, attól, bár eltér a gyakorlat, a valóság, de valahol az emberi fantázia letett valamit az asztalra. Úgy gondolom, hogy ma, ami sci-fi-nek hívható, ha olyanok írják, akik veszik a fáradságot és sok mindennek utánanéznak, és utána becsukják a szemüket, és fantázia gazdagsággal, vagy rálátással, vagy előérzessel megfogalmaznak valamit, akkor lehet, hogy az be is jön. Ma már az, hogy űrturizmus – ami az én repülésem során szóba sem jött – van, létezik, hét űrturista van, s biztos, hogy színesedni, szélesedni fog ez a skála. Nyilván vannak a sci-fi történetben olyan elképzelések, amelyek valószínű, hogy soha nem valósulhatnak meg, zsákutcába kerültek, de hát sok olyan téméke lehet ennek a gondolatvilágnak, aminek lehet, hogy van valóság tartalma.

Mindenesetre – lehet, hogy a kérdések között benne is van, hogy vannak-e zöldfűlűek, meg ilyen-olyanok, egy dolog, lehet, hogy vannak – én nem láttam, s igazából nem is ebben hiszek. Gondolom, ha csak mi vagyunk a nagy világmindenségben, akkor ez egy elég szerencsétlen dolog, mert itt a rosszindulattól kezdve, az irigységen keresztül a „megölöm, megszerzem, hatalomvágy, világuralomra való törekvés” – sok mindent lehetne mondani –, számomra elfogadhatatlan elméletben és gyakorlatban is. Akkor azt mondom, hogy szomorú ez a világmindenség. Ha viszont valakiket találunk, akik teljesen másképp, más alapon, más feltételek között élnek, mozognak... Az emberi életet kitalálta a természet vagy kitalálta valaki, ám nem törvényszerű, hogy a nagy világmindenségben csak oxigénnel kell táplálkoznunk, nem törvényszerű, hogy csak víz kell, hogy legyen, nem törvényszerű, hogy húsból, vérből legyen.

Lidércfény HQ: *Nem tudjuk, tábornok úr hallott-e már arról, hogy a legújabb mélytengeri expedíciók során olyan életformát találtak, amely metán alapú, 12 km mélyen. Ez már gyakorlatilag egy idegen bolygó. Nem oxigén alapú az anyagcseréjük, hanem metán alapú, teljesen elvannak zárva a napfénytől, és teljesen normális élőlények. Tehát ez volt az a pont, ahol rájöttek arra a tudósok, hogy valószínűleg máshol is van élet, és az nem feltétlenül oxigén alapú.*

Farkas Bertalan: Igen, lehet, hogy idegen bolygó. Én azt mondom, hogy ha mégiscsak van valami rajtunk kívül, akkor az csak fölülről jön és nem alulról.

Lidércfény HQ: *Ha már itt tartunk az idegen lényeknél, akkor azt szeretnénk megkérdezni, hogy az űrben készült felvételeknél mindig csak a Földet mutatják, sosem a külső űrt. Ez miért van?*

Farkas Bertalan: Ez egyáltalán nem így van. A világűrben dolgozó és élő űrhajósok számára a Föld pszichésen a legeslegfontosabb objektum, mert onnan jöttünk, oda akarunk visszamenni. Ha valami szép, akkor a Földünk nagyon, s az űrhajós nyilván azt fogja fényképezni. A Hubble űrteleszkóp pedig olyan csodálatos felvételeket készített a Szaturnuszról a Jupiterig, s a különböző bolygókról, nagyon sok más rendszerről, amelyek viszont nem a Földet ábrázolják.

Lidércfény HQ: *Mi az űrhajókból, űrállomásokról készült képekre gondoltunk.*

Farkas Bertalan: A mesterséges holdak, űrteleszkópok feladata, hogy a külső szférát fényképezzék, az űrhajósok számára a Föld felszíne, az atmoszférakutatás a legfontosabb. A világ legtermészetesebb dolga, hogy bennünket, űrhajósokat a bioszféra érdekel. Tehát szétválasztódik a feladat teljesen.

Lidércfény HQ: *Van ehhez még egy másik kérdésünk. Sokszor olvastuk több helyen, illetve fotókon, felvételeken láttuk, hogy az űrbéli közvetítésekkor sosem látszanak a csillagok. Mindig szerettük volna ezt egy űrhajóstól megkérdezni, hogy ez miért van?*

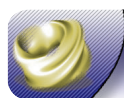
Farkas Bertalan: Nem látszhatnak a csillagok, mert az űrbéli közvetítés az űrállomás belsejéből történik, televíziókamerák segítségével. Nem az a házi feladata egy űrhajósnak egy űrből történő interjú során, hogy mutasd meg a csillagokat, azokat más eszközök révén tudják, ismerik. Csak beszélgetnek, s hogy ha valami kötődik ahhoz a programhoz, ahhoz a kísérlethez, akkor rögtön mutatják a Földet, vagy azt a részét, azt a kontinenst, amely fölött repülnek. A mi esetünkben ott voltak a szubmilliméteres teleszkópok, amivel a világmindenséget figyeltük a program szerint. Ebben az volt a szerepünk, hogy bekapcsoljuk, elindítsuk azokat, melyek utána automatikusan működtek.

Lidércfény HQ: *Már csak egy rövid kérdésünk van, illetve egyre maradt idő. Emlékszik-e tábornok úr, hogy melyik esti mesét mesélte el a világűrben?*

Farkas Bertalan: Ó, hát mikor a maci velem volt, együtt repültünk, csak ő mackó volt, én meg farkas voltam.

Lidércfény HQ: *Nagyon szépen köszönjük az interjút, és fogadja el tőlünk ezt a pár Lidércfény újságot, hátha valami érdekeset fog benne találni.*

Farkas Bertalan: Köszönöm, biztos vagyok benne.

A harmincadik az első

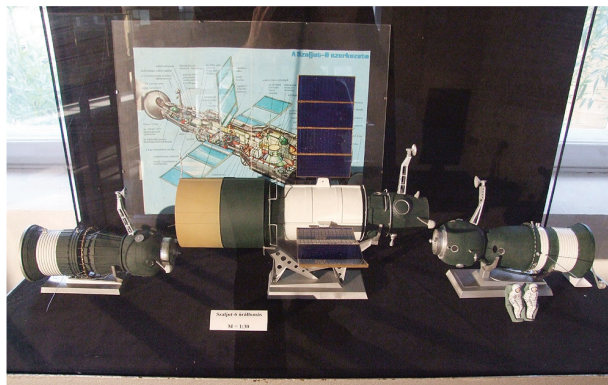
A Lidércfény története során először fordult elő, hogy egy nagy múltú, nivós rendezvényen vehettünk részt; meghívottként voltunk jelen a 30. HungaroCon-on. Ehhez talán nem is kell különösebb bevezető, ám valamelyest magyarázatra szorul, hogyan is kerültünk mi oda.

Előzmények

Az ötlet, a kapcsolat Judittól (vagy ha jobban tetszik, Bódi-Soós Judittól) származik, s a tavaszi Star Wars klubnapon merült fel. A szervezés viszonylag könnyedén ment, miután megkaptuk a rendező, L. N. Peters elérhetőségét, aki nem mellesleg a Scifi.hu portál gazdája is. E-mailben egyeztetünk le, hányan és mikor tudunk menni – a létszám sajnos az utolsó héten lefeleződött, mivel Kapitányunk lebetegedett, s Ida sem tudott eljönni –, illetve nagyjából mi lesz a menetrend, mire számíthatunk a szervezők részéről, s mi az, amivel mi készülünk. Két napra mentünk – így szállást, étkezést is kellett intézni –, hiszen semmiképp nem akartuk kihagyni, hogy találkozhassunk Farkas Bertalannal, mi több, interjút készítsünk vele, márpedig ő pénteken volt csak elérhető. Mi magunk inkább másnapra készültünk egy standdal, illetve egy velünk való nyilvános beszélgetéssel, valamint több, az AKF-ben megjelent novella felolvasására. Természetesen szokás szerint az utazást is leegyeztettük egymás között, ám minő csoda, most semmiféle problémánk nem adódott sem az oda-, sem a visszaúton.

Állfelszedést vállalunk

Pár perccel 14.00 óra előtt szálltunk le a gyulai Várfürdő előtt a buszról, majd egy rövid telefon után egy szemrevéltó ifjú menyecske kalauzolt el bennünket a cirka 150 méterre, kissé visszább lévő Andrassy-kastély Vigadószárnyába. Az ott tevékenykedő egyik szervező –

mint utóbb kiderült, Rhewa – rögtön „nekünk is esett”, kérdezte, kik vagyunk, mik vagyunk, honnan jöttünk. Aztán, mielőtt a kérdések zápora után magunkhoz térhetünk volna, meglátta a buszmegállóban mellünkre aggott Lidércfényes kitűzőket, elmosolyodott, s újabb kérdést intézett felénk: „Nektek van exkluzív interjútok Farkas Bertalannal?” Erre már egy gyors és határozott „Igen”-nel feleltünk.

Bertalanra ugyan várni kellett egy kicsit (elvileg neki is 14:00 órára kellett volna visszaérnie), ám addig kipihentük az út fáradalmait, megtekintettük a sci-fi történeti, az űrkutatás-történeti és az SF képzőművészeti kiállításokat, majd – többek között Farkas Bertalan ereklyéi között – kialakítottunk egy kis barátságos sarkot az interjúhoz. Mire ezzel végeztünk, meg is érkezett interjúalanyunk, s a bemutatkozás után örömmel állt a rendelkezésünkre. Egyetlen szívfájdalmunk, hogy alig húsz percet tudtunk vele beszélgetni, de mi ennek is nagyon örültünk. Szinte kivételettnek éreztük magunkat, hogy az első s ezidáig egyetlen magyar űrhajóssal készíthettünk interjút. Azért arra találtunk alkalmat a bemutatkozás során, hogy néhány AKF-el megajándékozzuk, amit készséggel el is fogadott.

Az ok, amiért „Berci”-nek távoznia kellett, hogy a vár melletti nagyszínpadon a rendezvény főszerzője „lépett a helyünkbe”, aki nem csak neki, hanem Magyarai Bélának is tett fel kérdéseket. Természetesen ezt mi sem hagyhatuk ki, s bár a tűző nap nem kedvezett igazán az eseménynek, mégis volt azért több, árnyékba húzódtott érdeklődő.

Ezt követően visszatértünk a Vigadószárnyba, ahol a következő programra várva jól elbeszélgettünk a jelenlévőkkel. Így „botlottunk bele” Nemere Istvánba, akit szinte rögtön le is támadtunk. Persze akkor már tudtuk, hogy ő is jelen lesz, s a „letámadás” leginkább arra irányult, hátha hajlandó ő is adni nekünk egy interjút valamikor. Rögtön kötélnek állt, s meg is beszélünk egy időpontot szombat 10.00 órára, miközben ő is kapott egy adag AKF-et.

Nem sokkal ezután egy olyan produkció következett, amelynek a Lidércfény volt a főszerzője. Befutott ugyanis egy színésztársulat néhány tagja, valamint Gargya Balázs színművész, a felolvasások irányítója. Néhány mondatban megbeszéltük, hogyan zajlik majd az előadás, majd az adott időpontban el is kezdődött. Előljáróban a megjelent közönségnek elmondtuk, mit is kell tudni a Lidércfényről, majd a társulat tagjai felolvasták Homoergaster: Minden testnek útja, kozmikus látomás című novellájának első részét, Xenothep: Kör 0.5, vala-

mint Fuvallat: Frankcsapda című novelláját. Másnap, a Zsoldos Péter díjra jelölt novellák felolvasása előtt a jelenlévők meghallgathatták még Maggoth: Hűség című novelláját is. Ez azért volt számunkra öröm, mivel a szervezők kifejezett kérése volt, hogy szerepeljenek a felolvasáson „Lidérces” művek is. „A Conon itt leginkább Zsoldos Díjas és jelölt műveket olvassnánk fel, de nálatok annyira minőségi anyagok jelennek meg, hogy mindenképpen ott a helyük” – tudtuk meg előzetesen.

Ezt követően volt egy gyors díjátadó, amelyen a sci-fi háromtusa nyertesei kapták meg a magukét. :)

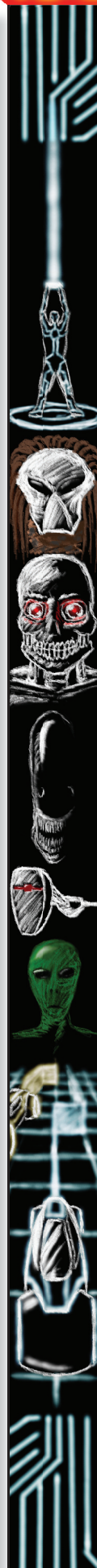
Egy óras szünet után Szélesi Sándor és Fonyódi Tibor beszélt a Mysterious Universe jövőjéről, illetve, miután kiderült, hogy a jelenlévők többsége még nem ismeri a világot, röviden bemutatották az MU múltját is. Egyre tágabbra nyíló szemekkel hallgattuk, amikor megtudtuk, hogy ez az egyetlen, kialakulása óta folyamatosan jelen lévő, magyar multiverzum, sőt, ez az egyetlen magyar sorozat, amelynek egy regényét angol nyelvre is lefordították.

A napi program zárásaként Nemere István előadását hallgathattuk meg, aki „A sci-fi és a valóság” kapcsolatról beszélt. Igazán érdekes, érdekesítő volt, s a végén a közönség is bekapcsolódott egy kis kérdezz-felelek erejéig.

Száll-ás

A nap végén, némi segítséggel eljutottunk a szállásunkra, a Harruckern kollégiumba. (Ezúton is köszönjük Marconak a fuvart! Tényleg nagy segítség volt.) Ott azonban hideg zuhanyként ért minket a hír: a számunkra kijelölt szoba kulcsát az ott lakó magával vitte. Mai napig nem tudjuk, előkerült-e egyáltalán. Természetesen nem hagytuk magunkon eluralkodni a bosszúságot, hiszen készültünk vissza a Tankcsapda koncertre. A nappali portás is rendes volt, megengedte, hogy a cuccunkat a társalgóban hagyjuk, amit éjszakára bezárt. A koncert után visszatérve az éjszakai portás – mivel még mindig

sehol nem volt a kulcs – rendkívül segítőkész volt, és intézett nekünk egy szobát. Jó is lett volna, már nem vágytunk másra, csak hogy egy gyors tusolás után vízszintesben legyünk, ám mire visszaértünk a szobába, az idős, hatvan körüli szobatársunk elaludt, s oly vehemensen horkolt, hogy képtelenség volt nyugovóra térni. Mint utólag kiderült, mindketten azon aggódtunk, hogy így, kipihenetlenül miként interjúvoljuk meg Nemere Istvánt délelőtt, s egyáltalán hogy tartjuk majd a frontot. Később, úgy hajnal fél három tájékán aztán arra lettünk figyelmesek, hogy halálos csönd van. Már épp kezdtünk álomba szenderedni, amikor egy nagy erejű horkantással újratekődött az éktelen horkolás. Ez többször megismétlődött, miközben már arra gondoltam: „Istenem! Csak nehogy egy hulla mellett ébredjünk reggel!” A szünetekben ugyanis az illető úr nem lélegzett... Aztán valahogyan csak elaludtunk. Reggel ugyan nehezen tértünk magunkhoz, amin a kávé sem igen segített, de mikor a szállás kifizetésére került sor, kipattant a szemünk. A megbeszélt összeghez képest ugyanis cirka másfélszer annyiba került. Valaki, valahol, valamit elcsilgazott.

Tankcsapdás este, 2010. július 30-án

Miután a pénteki nap szédületes eseményei lezajlottak – interjú Farkas Bertalannal, Nemere előadás, interjúgyeztetés, stb... – úgy döntöttünk, hogy azért egy Tankcsapda koncert még belefér. A szállásunktól már gyalog mentünk vissza a gyulai várhoz. Két okból nem tévedtünk el, az első: Jimmynek voltak elképzelései a visszaútról. A második ok: egyszerűen a hang után kellett menni! A legendás trió már a húrok és bőrök közé csapott, és egy ismeretlen városban sem lehet eltéveszteni Magyarországot lehangosabb zenekarát. Az út egy kellemes séta volt, közben alkalmunk nyílt megcsodálni egy civilizált, szeméttmentes mezővárost, valamint a park hátán parkokban a több száz évesnek látszó fákat. A Szentessel való összehasonlítás lehangoló eredményhez vezetett: Gyula sugárúnyival nyert. Megállapítottam, hogy Gyula egy erdő, amiben laknak. Egy kedélyes, nyugodt erdő. Némi kerülő és kérdezősködés után sikeresen visszaértünk a várhoz, ahol elemi erővel szólt a zene. Leperkáltuk a beugrót, fölcímkézték minket, és máris megközelíthettük a tömött arénát.

A Tankcsapda fellépése javában tartott, a tömeg – különböző korosztályok a legkisebbtől a középkorúakig – őrzöngött. Mint megtudtuk két szám között, Gyulán 8 éve már, hogy nem járt a zenekar. Számomra csupa ismeretlen dal hangzott el, és jó néhány vadiúj is. Mivel a gitárosnak, Cseresznyének (Molnár Levente) pont aznap volt a születésnapja, a zenekar egy Happy Birthday szerű „örömszene” betéttel ünnepelt. A zenekar a régtől ismert és megszokott formáját hozta, líraibb, aztán mulatós dalok, szabadszájú értekezések a szünetekben. Lukács még egy látványossággal szolgált: függőlegesen felfelé köpködött. Ezt olyan gyakorlottan csinálta, hogy sose köpte le magát, mindig precízen a háta mögé hullott a matéria. A nagy múltú és híré csapat láthatóan jól érezte magát, meg voltak elégedve. Mint Lukács meg is jegyezte, egy ilyen rendezvényre kicsit furcsa volt eljönni, de a közönség a maximumot adta. „Jelesre vizsgáztatok!” - ha jól emlékszem, így kommentálta az estét Lukács. Természetesen volt ráadás is. Az arénában zúgó ütögetes: „Tank-csap-da! Tank-csap-da! Tank-csap-da!” skandálás megtette a hatást.

Elmondhatom, hogy kiválóan szórakoztunk Jimmyvel, bólogattunk a zenére, figyeltük az őrzöngést, valamint az

érdekesebbnél érdekesebb pólókat. A buli után elkezdtük keresni a haditornászokat, akik egy kedélyes szalonnasütésre invitáltak minket, de sajna nem találtuk meg őket. Másnap derült ki, hogy ez a program elmaradt. Kár! Jó lett volna egy csapat martalóc külsejű figurával kardok, lándzsák, íjak és pajzsok között, a tűz fényénél beszélgetni!

Szalonnát nem süttünk, de a koncert után rögtön egy hastáncbemutató volt, ezt vegyes érzésekkel néztük meg. Különös volt a keleti tánc a Tankcsapda után. Miközben a leányzók rázták magukat, a tankos roadok pakoltak, érdekes volt a kontraszt. Ezután bejártuk a vár környékét a haditornászokat keresve, majd a szállásunk felé indultunk. Útközben ismét azon elmélkedtünk, hogy Gyula egy nyugodt város. Egy Tankcsapda koncert után nem sokkal már teljes volt a nyugalom, néhány szerelmespár húzódott meg a vén fák között, és továbbra sem találkoztunk szemteléssel, vandálkodással. Másnap reggel pedig egy darab szemetet nem láttunk se a városban, se a koncert helyszínén, bravó! Ja és persze reggel csengő füllel ébredtünk...

Diadalmenet

A kevésbé jól sikerült éjszakai pihenő után visszatértünk a Vigadószárnyba, megreggeliztünk, készítettünk néhány fotót a helyszínről, majd Nemere István megérkezésekor nekiültünk az interjúnak. Jó egy órát beszélgettünk kötetlenül, miközben a mester sokat anekdotázott, mi pedig élvezettel hallgattuk. Szóba került a hetvenes-nyolcvanas évekbeli könyvkiadás, több regény és egyéb kötetek is.

Ezután önállósítottuk magunkat, s nekiálltunk standot építeni, ahol több érdeklődővel is elbeszélgettünk. Voltak, akik kifejezetten miattunk érkeztek, őket különösen nagy figyelemben részesítettük – persze a többieket sem hanyagoltuk el. Több haditornász is körénk seregett (a con egyszerre lett megrendezve a Végvári Estékkal), amelyből kisebb nosztalgiazás bontakozott ki. Úgy tűnt, örömmel vették, hogy a lidércfényesek között ráakadtak néhány „hasonszórúre”. A személyes beszélgetések után egy magasabb szintre emeltük a jelenlétünket. A con fő szervezője, Pete László invitált bennünket nagyobb

közönség elé, s tette fel kérdéseit, melyekre igyekeztünk magunkhoz mérten jól megfelelni. Sajnos neki közben el kellett mennie, így Antal József vette át a helyét. Bár azt kell mondjuk, László távozása után mi is feltaláltuk magunkat, s amikor épp kifogytunk hirtelen a mondani-valóból, vette át a szót József. Legnagyobb örömünkre azonban nem csak ő, hanem a közönség is bekapcsolódott a társalgásba, így gyorsan elrepült a ránk szánt egy óra. Utólagos vélemények szerint a kemény kérdések ellenére álltuk a sarat, mondhatni győzedelmeskedtünk.

Végjáték

Utánunk Bódai-Soós Judit könyvbemutatója következett, melyen sok mindent megtudhattunk a „Visszafelé szaladó fák” című regény megírásáról, s néhány szóban megismerhettük a történetét is. Ezt követően a Zsoldos Péter díjra jelölt művek közül olvastak fel amatőr színjátszók, amit élvezettel hallgattunk, a megszakítás ellenére is.

Egy váratlan kiselőadás jött ugyanis közbe. Jelen volt körünkben a „Most már nyitni kell” - Történetek Avanából című irodalmi pályázat kiírója, a Kulcs-Szofit Nyrt. elnöke-vezérigazgatója, Kulcsár Tibor, aki egy Apple iPad-dal érkezett. Előadásának fókuszában pedig az eszköz e-book olvasó szoftvere, illetve az Apple e-bookokkal kapcsolata-

A Dobozka

Sokan úgy gondolják, hogy a rémisztő dolgok olyan helyeken történnek, melyek tőlünk messze esnek. Például a ködös Angliában, vagy az amerikai New Englandben, mert ezek „különös” helyek. Ezeket most megcáfolom, mert ami az elmúlt napokban velem történt, az a legdurvább rémálmaim is túlszárnyalta. Itt Szentesen, ebben az alföldi városkában, ahol semmi különös nincs. Persze az sincs kizárva, hogy lassan kezdek megöregülni. Talán még tisztában vagyok azzal, hogy mi történt velem, de már én magam is kezdem kétségbe vonni az utóbbi időben velem történt eseményeket.

A múlt hónapban kezdődött, mikor kézhez kaptam egy nagyon régi ismerősöm levelét. Megkért arra, hogy látogassam meg. Mivel évek óta nem láttam Endrét, így felkerestem. Egy Szentesen melletti kis tanyán lakott a feleségével Andreával,

tos üzletpolitikája volt. Ez igencsak megosztotta a jelen lévő szakmai közönséget (Kleinhencz Csilla, Szélesi Sándor, Antal József), akik, bár elismerték hogy az iPad forradalmian új technológia, és fantasztikus eszköz, felhívták arra is a figyelmet, hogy az az üzletpolitika amelyet az Apple az e-bookokra dolgozott ki, enyhén szólva nem igazán tesz jót sem a szakmának, sem a könyvkiadásnak, sem az olvasóknak. Az eszmecsere végül értelmetlen vitába torkollott, amelyet beláttak a résztvevők, így a rögtönzött előadásnak is vége lett.

Ezt követően a Zsoldos Péter díjátadó következett, ám mi ebből sajnos már nem sokat láttunk, hallottunk, mivel el kellett érniünk a vonatunkat. Viszont bővebben olvashatok róla az Avana honlapján (<http://www.avana.hu/>).

Summa summárum, avagy összegzésképpen

Kicsit gonoszok leszünk, hisz főleg a Lidércfény szempontjából nézve nyilvánítunk véleményt a harmincadik HungaroCon-ról. Röviden: fergeteges élmény volt. Hosszabban: bár a megérkezésünktől fogva kissé esetlegesnek tűnt a rendezvény, mégis igen hangulatos, kellemes légkörben töltöttük el ezt az alig két napot. Jófej, közvetlen társaság gyűlt össze, s a kelleténél magasabban senki sem hordta az orrát. :) Viszont azt erre a rendezvényre is el lehet mondani, hogy nem voltak túl sokan. A Szíriusz-napokon arra gondoltunk, hogy ott biztos azért nincsenek annyian, mert a HungaroConra készülnek. Itt, a HungaroConon viszont eszünkbe jutott Ndy mondata a Szíriusz-napokról: „Ennyien maradtunk”. Igazán sajnálnánk, ha ez valóban így lenne, annak ellenére is, hogy így inkább (nagy)családiás légkör uralkodott.

Számunkra mégis egy újabb siker volt ez a rendezvény. Már önmagában az, hogy részt vehettünk rajta, egyfajta megtiszteltetés volt számunkra. Ám a biztosított lehetőségek, a Farkas Bertalan és a Nemere István interjú, a felolvasások, a beszélgetés mind egy-egy (nem is olyan) apró önbizalomcseppet adott nekünk. Bizonyítottak láttuk a közvetlen visszajelzések és utólagos vélemények alapján, hogy jó úton járunk. A hab a tortán pedig az volt, amikor maga Nemere István mondta az elolvasott 1,5 AKF után, hogy inspiráló írásokat tartalmaz. Kell ennél nagyobb elismerés? (Persze hogy kell, de egyelőre ezzel is beérjük. :))

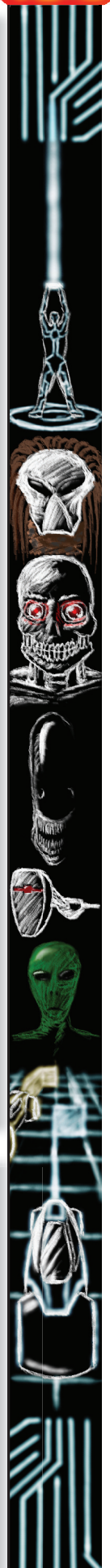
Ennyi lett volna a Lidércfény beszámolója a HungaroCon-ról. Reméljük, jövőre is részt vehetünk rajta!

Lidércfény HQ

aki mellesleg szakképzős osztálytársam is volt, így mindkettejüket jól ismertem.

Késő tavaszi idő volt, amikor leszálltam a buszról a tanya közelében. Az eső szemerkélt, de egyáltalán nem zavart, mivel langyos volt. Meglepően langyos április elejéhez mérten. Besétáltam a tanyahoz a kissé sáros földúton, és becsöngettem a házba. Érkezésemet a kutya is jelezte. Andrea sietett ki elem, hogy ajtót nyisson. Nos igen, az évek rajta sem múltak el nyomtalanul. Kigömbölyödött, mióta utoljára láttam, a haját is levágatta és a szemüvegét sem hordta. A vézna kislányból telt, csinos asszony lett. Az arca mosolygott, de észrevettem, hogy valami nagyon bántja, így csak egyfajta pózolásként erőlteti azt: örül, hogy láthat. Betessékelt hát a kapun, és egyből a házba irányított. Bementem a takaros, földszintes ház konyhájába. Andrea azonnal leültetett és mondta, hogy szól Endrének.

Két perc sem telt el, megjelent az ajtóban egy szemre úgy hetven körüli pasas, már majdnem 'tiszteletemmel' köszöntem, amikor megelőzött.

- Szevasz Peti - mondta Endre. Ekkor ismertem fel egykori szakmunkás osztálytársamat és gyerekkori barátomat. Zavarodottságomat nem tudtam leplezni, és ezt ő észre is vette.

- Igen, jól látod. Megöregedtem - mondta. Pedig mindketten alig múltunk harminc, de ő a tulajdon nagypapja lehetne, abból is az a fajta, amelyik végiggürcölte az életét.

- Hogyan történt? - dadogtam.

- Ülünk le és elmesélem.

Visszaültem a konyhaasztalhoz, és ő is leült. Nehezen vette a levegőt, mintha asztmás lenne vagy légszomjjal küzdene; nem tartott sokáig. Belekezdett a történetbe.

- Vagy tíz éve már annak, hogy megvettem ezt a tanyát. Akkor még egy romhalmaz volt az egész, de olcsón jutottam hozzá, és jól ment a szekér. Úgy voltam vele, hogy legalább lesz hova menekülnöm, ha megunom a pesti melót. Tudod, fent melóztam, ott ismerkedtem meg Andival is, ő akkor egyetemre járt - lelki szemeim előtt megjelent ismét az alacsony, vézna, szemüveges, félnék kislány, aki az iskolában volt.

- Aztán a megismerkedésünk után két évvel összeházasodtunk és kiköltöztünk ide. Szerencsére gyorsan rendbe tudtam hozni a pénzből, amit Pesten szereztem.

Egy pillanatra elgondolkodtam. Endre mindig is elég hebe-hurgya volt, a szüleitől kapott heti zsebpenzt is már hétfőn elverte, aztán tőlem meg a többiektől kuncsorgott a hét további részében.

- Két hónappal ezelőtt kiderült, hogy Andi terhes - egy erőtlen mosoly futott át az arcán.

- Gratulálók! - mondtam őszintén.

- Lehet, hogy nem érem meg a gyerek születését.

Mielőtt még tiltakozhattam volna, ő folytatta a történetet.

- Úgy döntöttünk, hogy kibővítjük a házat, hogy a gyerekeknek is legyen szobája. Építhetünk volna egy emeletet, de jobban szerettük volna, hogy földszintes maradjon az épület - mondta gúnyos keserűséggel. - Ahogy az alapot ástuk, találtunk valamit - ekkor kivett a zsebéből egy apró, gyufásdoboz méretű fémdobozt.

- Elkövettem azt a hibát, hogy kinyitottam - ezzel átadta a tárgyat. Mindenféle ábrát láttam rajta, de nem egyiptomi hieroglifás volt. - Akkor nem történt semmi, hanem vagy két héttel később megbetegedtem. Azóta csak fogyok és fonyadok. Szó szerint.

- Téged mindig is érdekelték ezek a dolgok - folytatta. - Te talán választ tudsz adni, mi lehet benne.

Alaposan megnézetem, nem mintha értenék hozzá, de Endrének tényleg igaza volt, érdekelnék az „ilyesfajta” dolgok.

- Nem tudom, mit jelenthetnek ezek - vallottam be őszintén. - Ha gondolod, leírom és utánanézek.

- Vidd el nyugodtan, de egyet ígérj meg: sohasem nyitod ki! Nehogy ugyanaz történjen veled, mint velem - a hangja reszelőssé vált, majd köhögni kezdett. Úgy tűnt, mintha nem akarná abbahagyni. A hangzavarra belépett a felesége. Egy laza csuklómozdulattal belecsúsztattam a fémdobozt a zsebembe.

- Bandi. Feküdj le! - kérte a nő. Endre csak bólogatott. Andrea felsegítette a székről. Felugrottam, hogy segítsék, de úgy látszott Andi már megszokta. Bár szerintem ezt nem lehet megszokni. Bevezette Endrét a ház hátsó részébe. Még tébláboltam vagy két percig a konyhában, mire Andrea visszajött.

- Nagyon gyenge - mondta, és ismét helyvel kínálta. - Kérsz valamit?

- Magyarázatot! Ésszerű magyarázatot! - gondoltam, de nemet intettem a fejemmel.

- Nem tudom, mit tehetnék. Az orvosok sem tudják, mi a baja. Csak saját felelősségre engedték haza. Azt mondta, itthon akar meghalni - egy kövér könnycsepp gördült végig az arcán.

- Nézd, ha bármiben tudok segíteni, itt a telefonszámom, hívjatók fel - adtam át a névjegyemet és eltökéltem, hogy kiderítem mi ez az egész. Ezek után gyorsan elbúcsúztam, és visszamentem Szentesre.

Hazaérve leírtam, amit a dobozon találtam, majd felhívtam az egyik pesti ismerősömet. Ő megígérte, hogy utánanéző a jeleknek, de ne várjak túl hamar választ. Én mindenesetre megköszöntem, és feladtam postán a leírt jeleket. Elmentem a helyi könyvtárba, de nem sok eredményt vártam. Meglepődtem attól, amit találtam. Az írásjeleket szanszkrit nyelven írták és valamilyen tiltószöveg lehet, bár azt nem tudom, hogy mi. A lényegét nem értettem.

Még aznap éjjel különös álmom volt egy szürke gázfelhőről. Elég bizarr volt. Másnap nem foglalkoztam vele, mivel dolgoznom kellett. Két nappal később felhívott a pesti barátom. Azt mondta, ilyen írásjelekkel már találkozott, bár elég ritkák. Rendszerint akkor használták, ha valamit őrizni akartak vagy be akartak zárni. Ám számára sem volt teljesen tiszta, mivel - így mondta - valamiféle érthetetlen jelek is belekeveredtek a szövegbe. Gondoltam, azoknak magamnak kell utánanéznem.

Emlékeztem, hogy az egyik jelet már láttam valahol. Így az egész lakást felforgattam, hogy megtudjam, honnan lehet ismerős. Végül megtaláltam azt a könyvet, amiben le volt írva. Végigfutott a hideg a hátamon és enyhe rosszulletet kerülggett. A jel azt jelentette: halál, ám misztikus értelemben. Illetve - ugyancsak misztikus értelemben - egyfajta újjászületés. A jelet rengetegszer használták az ókorban, amikor azt szerették volna, hogy a holt ne az örök körforgásba térjen vissza, hanem holtában az élők közé. Elsősorban varázslók használták.

Varázslók? Az lehetetlen! A mágia csak a fantasy és ehhez hasonló irodalmi művekben létezik. Hiszek a mágiában, de csak elméleti szinten. Ez pedig nem az!

Éppen ezen agyaltam, amikor valami megragadta hátulról a nyakamat és hihetetlen erővel elkezdte szorítani. Nem kaptam levegőt. Hallottam, hogy valami megroppant a nyakamban. Próbáltam, de nem tudtam a pergamenszerű ujjakat lehámozni magamról. Lassacskán kezdtem a levegőhiánytól elveszíteni az eszméletemet, így nem emlékszem pontosan, hogy mi történt. Csak arra emlékszem, a nagy szabóollót szorongatom a kezemben és meredten bámulok a földön fekvő alakra, aki megszólalásig úgy néz ki, mint Endre. A beteg külsejével.

A hányinger kerülgetett. Egyszerűen nem tudtam feldolgozni, ami történt. Láttam a hosszanti sebeket a fején és a mellkasán, amiket én okozhattam az ollóval. Majd az alak egyszerűen köddé vált.

Másnap felhívott a felesége. Hosszan sírt a telefonba. Azt állította, hogy Endre meghalt az éjszaka, valamikor egy óra körül. Akkor, amikor a jegyzeteket meg a dobozt tanulmányoztam és amikor rám támadt az a valami. Az lehetetlen! Nem voltam hajlandó elfogadni az igazságot: én öltem meg őt!

Azzal áltattam magamat, hogy legalább tizenöt kilométeres távolságra voltunk egymástól. Az, hogy őt láttam azon az éjjelen, lehetett valamiféle beleézés is vagy valami hasonló. Vagy lehet, hogy egyfajta „mellékhatása” annak az átkozott doboznak.

A dolgot súlyosbította, hogy két hét múlva a temetésen hallottam, hogy az orvosok agyi-, tüdő- és szívelégtelenséget állapítottak meg nála, mint a halál okát. Most már biztos voltam benne, hogy én öltem meg, de hogyan? Mindig is a barátom volt, még akkor is, ha eltávolodtunk a sulitól egymástól. Úgy érzem, megőrültem.

Most itt ülök a szobám magányában és ezeken a sorokat írom, nehogy valaki ugyanerre a sorsa jusson, mint én. Aztán megpróbálok elrejtetni a dobozt, nehogy más is hozzáférjen. Egy biztos, sohasem lesz nyugodt álmom, mert mindig Endre arcát fogom látni magam előtt, amikor nekem adta azt az átkozott dobozt, és mikor azon az estén meghalt.

Ha'lathin

120 éves lenne: H. P. Lovecraft

A kozmikus horror megteremtőjeként is ismert Lovecraft 1890. augusztus 20-án született Providence, Rhode Islanden amerikai és angol szülőktől. Szinte egész életében itt élt - kivéve néhány rövidebb időszakot: 1892-93-ban szülei Massachusettsben akartak letelepedni, illetve 1924-26-ban, mikor megnősült és Brooklynban élt - beteg és félig rokkant. Emiatt tanulmányait helyi iskolákban és magánúton végezhette, egyetemre nem járhatott. Életének 46 éve alatt több mint 65 történetet írt saját nevével vagy társszerzőként, tucatnyi cikket, esszét, több száz verset vetett papírra, valamint legalább 100 ezer levelet is írt.

Mint önéletrajzából kiderül, korán érdeklődni kezdtek a rejtélyes dolgok. 1899 márciusától kezdte publikálni családjának egy példányban A Tudományos Közlöny című heti magazint, melyet kézzel írt. 1903 augusztusában alapította meg a Rhode Island-i Asztronómiai Hírmondót, mely 1905 január 1-ig hetente jelent meg, majd 1908-ig, a lap megszűnéséig havonta. Ez a kiadvány már 15 és 25 közötti példányszámban jelent meg, és hektográfban sokszorosították. 1914-ben megjelent egy szatirikus verse a Kincsesház című folyóirat Hajónapló c. rovatában. Ezt Edward F. Daas is olvasta, aki elküldött egy példányt az Amatőr Újságírók Egyesületének, ahová Lovecraft áprilisban be is lépett, majd júliusban megjelent egy írása Az új Tag-ban, melynek címe az amatőr újságíró feladata volt. William J. Dowdell nyugdíjazása miatt 1922 novemberétől az egyesület elnöki posztját töltötte be. 1921-ben és 1930-ban részt vett a Nemzeti Amatőr Találkozón Bostonban. 1914 szeptemberében elnöke lett a Kritikai Bizottságnak, majd 1915-16-ban első alelnök, 1917-18-ban elnök, 1917-ben, 1920-22-ben és 1924-25-ben pedig hivatalos szerkesztő lett. 1915 áprilisa és 1925 júliusa között eleinte negyedévente, majd később rendszertelenül jelentette meg a Konzervatív című kiadványát.

Legtöbb írása a Weird Tales (Természetfeletti Történetek) című kiadványban látott napvilágot. Életében azonban nem volt különösebb sikere rajongói szűk körén kívül, a nagyközönség csak halála után kezdett érdeklődni műveiről. Legkedvesebb szerzői Edgar Allan Poe (1809-1849), Arthur Machen, Lord Dunsany, Walter de la Mare és Algernon Blackwood.

Életműve azon amerikai stílushoz sorolható, melyet Poe és Ambrose Bierce (1842-1917) neve fémjelez. Poe művésze oly nagy hatást gyakorolt rá, hogy alakja néhány novellájában fel is bukkan. Lovecraft művészete valójában nem kategorizálható be, hiszen műveiben keveredik a horror, a sci-fi és a fantasy. A legtöbben - ennek ellenére - azonban mégis rémtörténet-íróként tartják számon, holott vannak kimagaslóan jó, „tisza” stílusban íródott művei is, mint például az Eryx falai közt, mely egy nagyszerűen megírt sci-fi. Novellái kivétel nélkül igen ötletgazdagok és rendkívül igényesen vannak megírva. Irodalmi munkáját az álom-életre, idegen árnyékokra és a kozmikus „kívülállókra” fókuszálta, mindemellett élénken érdeklődött a tudományok és a szkeptikus racionalizmus iránt.

Írásaiban, történeteiben két helyszín játszott nagy szerepet. Az egyik szülővárosa, Providence, a másik egy kitalált hely, melyet Arkham-nak nevezett el. Mint minden írónak, neki is megvoltak a kedvenc fogásai. Ilyen volt például a rejtélyes, különös ház, sokszor elhagyott helyen, melyről az emberek csak borzongva beszélnek. (Ilyen novella például A különös, magas ház a ködben.) Írásaiban leginkább az első személyű elbeszélést alkalmazza, mellyel növeli azok hitelességét és valóságosságát.

Lovecraft kialakított egy félelmetes és sajátos legendakört, amelyen sok elbeszélés alapszik. Ezekben a novellákban feltűnnek a Mérhetetlen Vének, akik nagyon régen, az

ősidőkben érkeztek a Földre, valahonnan az űr egy távoli pontjáról. Hosszú ideig uralkodtak ezen a bolygón az ember előtt, most pedig hegyek mélyén, a tengerek felszíne alatt mély álomba merülve pihennek, és várják, hogy elérkezzen újra az ő idejük. De amíg az iszonyatos lények álmodnak, híveik tovább tevékenykednek. Emberek maroknyi csoportjai folytatják borzalmas kultuszait. E novellákban legtöbbet szereplő nevek: „A Régi Nagyok - a tébolyult Azathoth isten, a mélységes zűrzavar megfoghatatlan rontása...”, *Yog-Sothoth, az egy-a-mindenségben és mindenség-az-egyben... Nyarlathotep, az ősök hívóvője, a Nagy Cthulhu, aki a tenger mélyén R'lyeh rejtett városában vár a felemelkedésre, ... Hastur, a Csillagközi Tér Ura, vagy Shub-Niggurath az erdők fekete kecskéje... a Mélységalakók, akik... a Nagy Cthulhut szolgálták, noha uruk Dagon volt, a Shantakók, a CsoCsok és sok más nép, melyek azokról a helyekről származtak... mint a Hiádok távoli csillaga, az Ismeretlen Kadath, Leng Fennsíkjá vagy R'lyeh elsüllyedt városa.” A legendákat alátámasztják sokszor emlegetett források. Olyanok, mint Abdul Alhazred Necronomiconja, Ludvig Prinn De Vermis Mysteriis című könyve, vagy a Ghoulók kultusza. Az említett művek tiltott szöveggént szerepelnek, mert visszataszító, sötét ígéretet tartalmaznak azokból az időkben, melyek az emberiség ősi korszakába vesznek, híradások egy mocskos és kaotikus, rég elfeledett világból.*

Ezek a nevek és a velük lazábban vagy szorosabban kapcsolódó történetek alkotják a Cthulhu-mítoszt, amely talán a legmélyebb benyomást tette Lovecraft olvasóira és melynek alapján szerepjáték is készült.

Lovecraft a későbbi dark-fantasy írók példaképe, de olyan írók is merítenek írásaiból, mint Fritz Leiber, vagy Robert E. Howard, Conan megálmodója. A Cthulhu-mítosz szó egyébiránt nem Lovecraft találmánya, egyetlen novellájában vagy levelében sem szerepel. A szót August Derleth használta először, aki az Arkham House megalapítója, mely Lovecraft életében ki nem adott művek publikációjával foglalkozik. Számos mű jelent meg Lovecraft halála óta, melynek a Cthulhu-mítosz az alapja: olyan írók folytatták a mítoszt, mint Ramsey Campbell, Brian Lumley vagy a már említett August Derleth.

A mítosz történetei sosem zárulnak megnyugtató megoldással, a szereplők eltűnnek vagy meghalnak, az esetleg életben maradtak sem túl szerencsések: megöriknek vagy életük hátralévő részében hallgatnak mindarról, amit az ősi iszonyatról megtudtak. A félelem árnya pedig ott lebeg az olvasó felett, hiszen bármikor eljőhet A NAGY CTHULHU IDEJE.

Önéletrajzában eképpen vall magáról:

„Életem csöndes és eseménytelen, klasszikus és antik érdeklődéssel. A gyarmati újangliai atmoszférát különösen kedvelem. ... Szemléletmódomat és írói technikámat tekintve konzervatív vagyok, de csak annyira, hogy meg tudjam jeleníteni a fantáziát a művészetben és a mechanisztikus materializmust a filozófiában...”

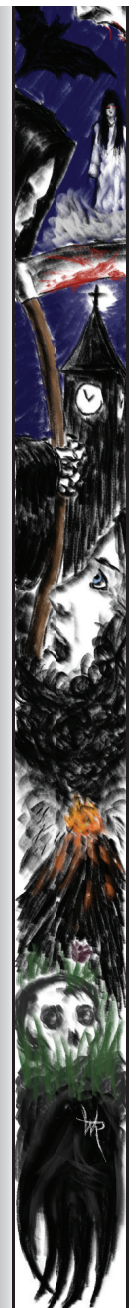
Howard Philips Lovecraft szegényen és magányosan halt meg 1937-ben. Szülővárosában emlékművet állítottak születésének 100. évfordulójára.

Források: Rúna magazin, Bóborhold, Cthulhu hívása horror szerepjáték alapkönyv

Jimmy Cartwright

Kovács Péter grafikája

Cthulhu Hívása - szerepjáték-ismertető

Nem vagyok könnyű helyzetben, mivel egy olyan könyvről kell írnom, amit ugyan ismerek, ám helyhiány miatt csak a lényegi részt kellene, hogy kiemeljem. A *Cthulhu Hívása szerepjáték* az egyetlen horrorjáték a magyar szerepjátékos piacon, amely az utóbbi években megjelent – persze, ha a *White Wolf* két *Vámpír* játékát nem számítom bele. Mert míg a *Vámpírban* elsősorban verszívról lehet játszani, addig a *Cthulhu Hívásában* egyszerű halandóként lehet a történetben részt venni. Ám nem összehasonlítást kell írjak a *Cthulhu Hívása* és a *Vámpír* között, hanem egy – kicsit elfogult – ismertetőt a Lovecraft teljes életművét feldolgozó szerepjátékról.

Egy visszaemlékezéssel kell kezdenem. Valamikor a '90-es évek végén jelent meg a „Nagy Kék Könyv”, pontosan már nem emlékszem, hogy mikor. Még gyakorló szerepjátékos voltam, és valamiért éreztem, hogy ha másért nem, azért meg kell vegyem, hogy kipróbálhassam. Miután beszereztem a megszokott „könyvdíleremtől” potom 2241 forintért (volt törzsvásárlói kedvezményem – a könyv 2490-be került – és akkor még nem volt kerekítés sem), el is olvastam egy hétvége alatt. Nagyjából ennyit arról, hogyan kerültem először kapcsolatba közvetlenül Lovecraft munkásságával.

Maguk a szabályok pofonegyszerűek, bár egy-egy nyomozó megalkotásánál, különösen a képzettségeknél rengeteget kell számolni. Ám lássuk részletesebben. Minden karakter nyomozó – így is nevezik a játékban –, aki fényt kíván deríteni a Mítosz sötét titkaira. Bár ezt tapasztalatból mondom, hogy hamarabb örül meg vagy halálozik el, semmint a Mítosz felszíni titkait feltárhatná. Ez a játék nem tündérmesék sorozata, aki ilyesmire vágyik egy játékban, játsszon D&D-t vagy M.A.G.U.S.-t. Ez egy gonosz, nyomott játék, melyben nincs fény az alagút végén. Tehát adott a nyomozó, aki valamilyen okból kutakodni kezd, talán éppen valamelyik felmenője dolgai között. Gyakorlatilag így keveredik bele a kalandba.

A játékban minden nyomozónak nyolc tulajdonsága van: Erő, Fizikum, Méret, Intelligencia, Akaraterő, Ügyesség, Műveltség és Megjelenés. Feltételezem, hogy a kedves olvasónak nem kell részleteznem, melyiknek mi a jelentősége. A *Cthulhu Hívása horror szerepjátékban* léteznek „al-tulajdonságok” is, mint az Ötlet, Szerencse és a Tudás; ezeket egy-egy előre meghatározott tulajdonságból kell kiszámolni (ötször az adott jellemző). A legfontosabb „al-tulajdonság” az Épelme, ez mutatja meg, hogy egy nyomozó mentálisan mennyit bír elviselni a különböző sokkhatásokból, melyek elég széles skálán mozognak a játékban, amelyből a mesélő válogathat. Maga a könyv is hét teljes oldalt szán az épelme-vesztésre, a téboly különböző fokozataira, a gyógyulásra, valamint a tébolyból származó elmezavarok tárgyalására.

Az Épelme próbák ugyanígy zajlanak. D100-al ugyanakorát vagy kisebbet kell dobni, mint az adott jellemző, ekkor beszélhetünk sikeres próbáról. A tulajdonságpróbák egy kicsit másként alakulnak, mivel általában 10 és 15 között mozognak. Ha a mesélő tulajdonságpróbát kér, rendszerint fel kell az adott jellemzőt szorozni egy számmal, többnyire 1 és 5 között lesz a szorzó, de a többi ugyanaz, mint fentebb írtam.

Egy karakterisztikáról még nem szóltam és ez a Mágia pont, mivel – mint minden valamire való szerepjátékban – itt is lehet varázsolni. Ám itt ne olyan D&D-ből megszokott „összpontosítok, oszt el-kasztolom” stílusú

varázslást képzeljünk el. A varázslatokhoz néha több óra vagy nap szükséges. Valamint jelentős mennyiségű mágiapont, rosszabb esetben Akaraterő, de majdnem minden esetben szükséges hozzá Épelme pont! Tehát a tisztelt játékosok is megmondolják, hogy mikor és mit varázsolnak. Bár elsősorban nem a játékosok karakterek fognak varázsolni ebben a játékban, hacsak nem egy Mítoszlényt kell a kaland szerint visszaüzniük vagy mágikusan bebörtönözniük, mivel a világi fegyverek nem nagyon sebzik őket.

Maguk a képzettségek korszakfüggők (lásd alább), és rendkívül lényegre törőek, valamint maga a rendszer nagyon flexibilis ezen a téren.

Ami számomra egy külön pozitívumot jelent: a játék mindösszesen egyetlen táblázatot használ, ám azt sem állandó jelleggel, mivel csak a kettős próbák estén teszi. Például méregellenállás (hatékonyság a karakter Fizikuma ellen).

Külön fejezetben tárgyalják a törvényszéki orvostant 1890-től az 1990-es évekig, nyolc oldalon keresztül. Ugyanezen időszakot áttekinti olyan történelmi események, természetes és emberkez okozta katasztrófák, okkult, bűnügyi és természetfeletti esetek szempontjából is, amelyek akár egy-egy játék során fel is használhatók.

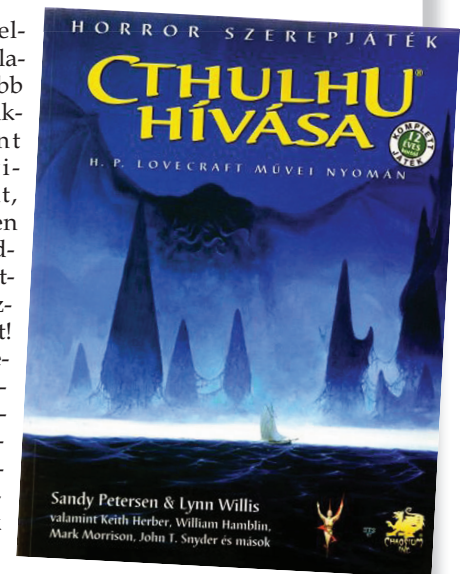
Ezekon kívül a könyv részletesen leírja a képzettségeket, a mágiát, a varázslatokat, a Cthulhu Mítoszt, a Mítosz lényeit és az Álomföldeket. Szól Lovecraft életéről, munkásságáról, rövid áttekintést ad a tervezők által meghatározott három játszható éráról (1890-es, 1920-as és 1990-es évek), és négy „egytetés” mese is helyet kapott benne, hogy némi támpontot adjon a mesélőnek hogyan kellene a gyakorlatban kinéznie egy Cthulhu kalandnak.

A játékhoz magyarul egyetlen kiegészítő jelent meg: az 1920-as Évekbeli Nyomozók Kézikönyve I. Kötete, mely bemutatja a 20-as évek Amerikáját, valamint áttekintés nyújt az akkori divatról, zenéről, újságokról, utazási, közlekedési lehetőségekről és technikai fejlettségről. Kevés játéértékkel rendelkezik, s akit érdekel az adott kor, annak sem kell ismernie a szerepjátékot, így korrajznak sem utolsó.

A végére egy magyar vonatkozású megjegyzés: Lovecraft és Harry Houdini (született Wiess Erik, Budapest 1874–1926), közös munkája az *Imprisoned With the Pharaohs* című novella is (A fáraók börtönében).

Mindent összevetve remek játék a *Cthulhu Hívása horror szerepjáték*; aki egy kis borzongásra vágyik vagy csak ki akar szabadulni a klisé játékok világából annak, ha másra nem, hát kipróbálásra bátran ajánlom.

Ha'lathin

Pelkel A Vörös Nap

(Óceánokon innen, Nappalokon túl...)

Amint felkel a Vörös Nap,
 Úgy árad szét bennem az iszonyat;
 Az iszonyat, amelytől rettegtem
 Egész életemben.
 A rettegés órája eljön minden nap,
 Újra meg újra, amíg élet van bennem,
 És nem hagy nyugodni engem.
 A Vörös Nap úgy izzik a horizonton,
 Mint az ember szíve, mikor csordultig ontom...
 ... VÉR!
 A vér néhány testen már megszáradt.
 A testek rothadt szaga szétárad a számban,
 És a sötétség beköszöntével a kamrában.
 Mikor baltával hasítok ketté egy csontot,
 A szemek izzanak, mint alkonyatkor a dombok
 A Vörös Nap alatt...
 Minden nap eljön egy olyan óra,
 Amikor az ölésvágy feltámad, s a holtak...
 Holtak?
 Élve temettem el az embereket,
 S minden sírkőre raktam egy keresztet.
 Minden éjszaka hallom a neszt:
 Az élők kaparásznak a föld alatt.
 Isonyat...
 A Vörös Nap eltűnik az égről,
 A sötétség úgy köszön be, mint a Halál.
 S a Halál úgy tűnik el, mint a sötétség,
 Mikor a Nap újra felkel...
 S akkor megint eljön az én órám...

Molnár Dániel

Pista bácsi. a zombi

Mert morog a koporsó fedele
 Hej, sírva tépi kinn a fákat
 Az őszi szél - szór átkot és levelet
 Benn megnyílik a koporsó fedele

Pista bácsi föl ül, száraz szája,
 Mint a tépelt barna levelek
 Inni akar - valami nagyon pirosat
 Kamrája a forró-jeges pokol szája

Kinn nyugodt a falu - tejes álmot
 Álmodik, mindenkit véd az ágy
 Egy fekete árny, és egy fekete folt
 Jár az úton némán - ne láss rémálmot!

Súrlódik a kavics, mint a csontok
 Száll, mint hold-por, fel, szét, sugárban
 Közelít egy ütőérhez, a kocsmához
 Hol poharak koccannak, mint a csontok

Mi van Pista? Mi éj hívott elő?
 Félig élsz tizenharmadikán.
 Kocsmában szörnyű sors a hasakban nő
 Ezt hívja tudatlanul a sok vidám elő

Egy traktoros arat női szívet
 Robotgép darál barna kávé
 Békák brekegnek éji szerelemet
 Pista bácsi szeme fagyassza a szívet

A kocsmárosnak a pultnál ordít
 Vörös bort kér, mert meghal érte
 A történelem önmagát ismételve
 Pista bácsi most is mindhalálig ordít

Kádi Péter

79. augusztus 24., Pompeji, Herculaneum

Ezen a napon „Spartacus erődje”, a lankás, vadszőlővel benőtt hegy felriadt hosszú álmából, és kitörölte a történelemből a tengerparti városokat. A 79-es kitörés után a városok gyorsan feledésbe merültek, egészen 1628-ig, amikor az első leleteket megtalálták. De csupán egy bő évszázaddal később kezdődött el a feltárás, 1748 körül. A feltárás még napjainkban is folyik, Herculaneum egy részét a tengertől kell visszahódítani. De ezek legalább megvannak. Az ugyancsak eltűnt Oplontis, Taurania, Tora, Sora, Cossa és Leucopetra falvakat, melyek a két város között voltak, még most is keresik...

A Vesuvius hegy geológiai előélete röviden:

„Élj érdekes időkben!” Az ősi kínai átok maradéktalanul beteljesült a Homo Erectus-nak nevezett őskori emberen. Noha a Vezúv ekkor még nem létezik, a kor súlyosana terhelt geológiai drámákkal: Kr.e. 800 000-ben egy aszteroida csapódott a kontinentális talapzatba. A robbanás 10 thérai erejű volt, közben egy új-zélandi vulkán egy 20 mérföldes krátertávat kreál, egy 5-10 thérai kitöréssel, Kr.e. 620 000-ben, Észak-Amerikában 2000-2500 köbkilométernyi vulkáni hamu kerül a légkörbe egy 10-13 thérai erejű kitöréssel. Ebből lesz a Yellowstone nemzeti park.

A Vezúv mint jelenség először Kr.e. 260 000-ben tűnik fel, a legrégibb szikláik kb. ilyen idősök. A vulkán környéke a már említett Yellowstone nemzeti parkhoz hasonló, sívó lapályokkal, teraszos, forró tócsákkal. Egy napon ez az egész

eltűnik egy olyan tengerrengés során, melynek ereje 5 thérai. Herculaneum és Pompeji ennek a vízzel teli kráternek a partján épül fel, amit ma Nápolyi-öbölnek hívunk. A vulkán örökös tűzfészken „ül”. Ez az a pont, ahol az afrikai kontinentális lemez évi 2,5 cm-es sebességgel gyűrődik az európai lemez alá, közben dagasztja az Alpokat. A Nápolyi-öböl geológiailag nem stabilabb egy nitroglicerinnel teli edénynél, mely egy száguldó sebesvonaton dekkol. Kr.e. 32 000-ben a fiatal tűzhányót, a Vezúvot, egy jókora kaldera övezi, miután egy kitörés beomlasztotta a vulkán száját, elpusztítva minden élőt a közelben. Kr.e. 5960-ban egy 4 Pompejii erejű kitörésben nagy része eltűnt, de a helyén keletkezett krátertóban már új kúpot növeszt! Ezt Kr.e. 3580-ban megismétli. Kr.e. 2000-ben Róma még nem létezik. A Vezúv alatt virágzik egy bronzkori város. Ez Kr.e. 1750-ben hamuba és sárba fulladt. Az egyik ház öntvényében egy fiatal pár kövült meg, szívet szorító pózban.

Most érkezett el az ideje, hogy tisztázzuk, mit is jelent mértékegységünk: thérai. A Kr.e. 1628-as év őszén ezen sziget nagyobb része elpárolog egy vulkáni robbanásban, ezzel véget vet egy kifinomult civilizációnak. A robbanás 160-200 köbkilométernyi sziklát változtatott hamuvá, kb. egy 24 ezer megatonnás hidrogénbomba erejével. Ez megfelel egy modern nukleáris háborúnak. Ez a kataklizma még Kínát is sokkolta, azon a télen felkelés robbant ki Csien császár ellen! Összehasonlításképpen: a Vezúv 79-es kitörését 24 megatonnásra becsülik, ez ezredrésze a thérainak!

A Vezúv Kr.e. 1750 után aludni megy, legközelebb 79-ben ébred fel...

Előjáték: Spartacus csatája a Vezúvnál

A Kr.e. 73-ban történt rabszolgalázadás, melynek a híres Spartacus volt a vezére, éppen 150 évvel a nagy kitörés előtt zajlott. A gladiátor csapatával elfoglalta a hegyet, és erődnek tette meg. Csapatái a hegyen dúsan tenyésző vadszőlő venyigéjéből fontak maguknak pajzsokat, és állati bőrrökkel vonták be. A gladiátorhoz sokan csatlakoztak olyanok, akik ismerték a környéket, nem csak rabszolgák, de szabad emberek is! A Vezúv akkoriban zöldell, és lakható volt. Amikor a Claudius Glaber vezette cohors megostromolta, Spartacus ugyanebből a venyigéből létrákat készített, melyeken a hegy meredek, tehát nem őrzött részén hangtalanul leereszkedett. Ezután hátba kapta a meglepett rómaiakat, és elfoglalta a táborukat. Ezután még több tábort is elfoglalt, sőt állítólag eljutott Pompejibe is, ahol az elesett alvezéreinek katonai temetési szertartást rendezett. A halott római legátus helyett egy katonával küldte vissza Rómába a legátusi jelvényt, és megüzente a szenátusnak: Jövök! Szép kis pánik lehetett! Spartacusról azt írják, hogy nagydarab, erős ember volt, szinte a bambaságig birkatürelmű. Ugyanakkor kemény katona és jó stratégia, született vezér, akinek minden szavát lesték az emberei. Hogy valójában hogy nézett ki, azt senki sem tudja. Az utolsó csatájában, amikor Crassus legyőzte, eltűnt. Meghalt persze, de a holttestét sosem találták meg az összegubancolódott hullarakásban. Nem tudták azonosítani, pedig nagyon szeretnék volna! Spartacus legendája így teljesedett be. A senki, aki a semmiből jött, hogy diadalaival rettegésbe taszítsa az örök várost, aki aztán szerfefoszlott a semmiben...

A kitörés

Krisztus után 79-ben a kereszténység már hódít, a császári Róma maga az ellentmondások tárháza: ragyogás és mocskok, szabadság és rabszolgaság, az élet szentségét hirdető államvallás, gladiátorjátékok, lángész és téboly, logika és káosz. Ekkor, az Augustus császárról elnevezett hónap 24. napján felébredt a Vesuvius. Előtte már sokat mocorgott, biztosan nyugtalan álmai voltak, mint az embernek ébredés előtt, amikor a legintenzívebb képeket látja.

Az első előrobbanás 23-ról 24-re virradó hajnalon történt. Ez nem lehetett olyan nagy erejű, ha a város lakói fel is riadtak szenderegésükből, visszafeküdtek aludni. Az eseményt az ifjabb Plinius jegyezte fel, aki az eseménytől mintegy 33 km-re lévő Miseumból nézte végig a kitörést. Tehát 24-én, kevéssel ebéd után, az akkor 17 esztendő fiú anyja felhívta a figyelmét egy szokatlan felhőre, ami a Vesuviusból emelkedik fel. A fiú szerint a felhő olyan volt, mint egy mandulafenyő, hosszúra nyúlt a magasba, aztán ágakba terült szét. Az atmoszferikus szelek belekapnak a felhő tetejébe, és a kihullás hosszú sávjaiba terítik, és kelet felé húzzák. Egyszer fehérnek, máskor koszosnak, szennyesnek látszott. Ez a felhő egyenesen a vulkántól 11 km-re lévő Pompeji fölé tartott. Amikor ez a másodpercenként 660 000 m/s-al, vagyis több, mint kétszeres hangsebességgel száguldó, olvadt kő felért a sztratoszférába, hirtelen megfagyott, és 100 km-es szélességű sávban hullani kezdett a habkő nevű tünemény.

Ez a kőzetfajta az egyetlen a Földön, mely úszik a vízen. Mivel az ifjú Plinius dokumentálta visszaemlékezéseiben ezt, a nagybátyja, a miseumi flottaparancsnok halálát elbeszélő leveleiben, ezért ezt a kihullási szakaszt „pliniusi” szakasznak nevezik a vulkanológusok. A kőesőben Pompejire sötétéjszaka borult, közben a testvérvárosára, Herculaneumra egy szem hamu sem hullott! A város 12 órányi haladékot kapott a sorstól! Pompejiben az embereknek már a habkő és az üvegeper magas torlaszaival kell küzdeniük. Az első áldozatok a házakban elbújt emberek, mivel sorban beszakadnak a tetők. Amikor a fehér habkővet felváltja a szürke, az magának a végnek a kezdete. A pompejiek ez nem tudják, remélik, a kőeső csitul. A városból kivezető úton megtalált hatalmas mennyiségű csontváz jelzi, későn kaptak észbe. Délután 5 és 6 között a kitörés következő fázisa az után következik, hogy a Vezúv magmakamrájában elfogy a felszíni, fehér, vizet lekötő „hideg” magma. A mögötte kirobbanó szürke láva „száraz”, víz helyett szén-dioxid és más gázok rotyognak benne. Eközben az ún. erupciós oszlopban, – a Vezúv „mandulafenyője” – megjelennek a gyenge pontok. A süllyedni akaró vulkán és a kifelé dagadó magmakamra közötti egyensúly, amely ezt a gigászi természeti képződményt fenntartja, meginog. Mégpedig azért, mert a vulkán szája szélesedik, és ahogy ez a fúvóka növekszik, a felszín és a tömeg kapcsolata fojtogatni kezdi az oszlopot. A kürtőt erodálja a kilövellő anyag, darabokat tép le a vulkán torkából. Az oszlop különböző részei hatszor zuhannak vissza a kitörés két napja alatt. Ez olyan katasztrófa, amit ezt a cikket olvasva el sem bírunk képzelni. A katasztrófafilmek ezt nem tudják visszaadni. Az egyensúlynak annyi, átveszi a hatalmat a gravitáció.

Az első omlás olyan volt, akár egy fejjel lefelé fordított atomfelhő. Ezt a lefelé irányuló robbanást a gravitáció vezérli. Mivel a föld állja az útját, oldalra robban, mint egy szökőár. Nehézkedési bomba... hatszor. Éjfél tájt, az addig sértetlen Herculaneum meghal, eltűnik a Föld színéről több mint ezer évre. 79-ben Herculaneumban több mint 4 ezer ember élt. 25-én hajnalban csak pár embert talált ott a világ vége. Sokáig rejtély volt: hova lettek a herculeumiak? Aztán amikor feltárták a partot, megtalálták őket, Szinte mind elmentek a városból, ki akartak jutni a tengerre. Ott, a csónakházakban, a kikötőben nyugszanak, ott érte utol őket a Vezúv. Rengeteg ember, egész rétegek szénből és csontokból. A leomló erupciós felhő minimum ötször forróbb a vízgőznél, vakítóan izzik, akár a nyersvas, kb. 2 perc alatt teszi meg a vulkán és a város közötti 7 km-t. Az emberek látva a felhőt megértették: nincs menekvés. Nem tört ki pánik, összehúzódtak, ott a csónakházban, arccal a falnak, nem akarván látni ami közeledik. Egy tüzes, villámló felhő. Ez a felhő elgőzölgögtette a húsukat, kifőzte a csontjaikat, két tized másodperc alatt. A vulkáni felbomlás sebessége lehangosítja a döbrent gondolatot, semmit sem éreztek. Kettő egész másodperccel azután, hogy a felhő benyomult a csónakházba, drasztikusan lehűl, az elpárologtatott emberi testektől, kitágul az elnyelt víztől, (az emberi test 70%-a víz) és egy detonáció sebességével sűrűsödni kezd. Az izzó csontok beledögvölnek a kristályos gránithőpelyhek viharába, és ez a kondenzátum megköt, akár a beton. Ezt követi az odakinti tüzes felhő következő hulláma, néhány másodperc alatt geológiai rétegződések temetik el a csónakházat. Nem mindenki fordult a falhoz. Egyikük, egy fiatal, 14 éves forma lány egy egészen apró gyermeket szorít magához. A lány medencecsontjai elárulták az antropológusoknak, hogy még nem szült, tehát a gyermek nem az övé volt. Valószínűleg rabszolga volt, és a gyerek felügyelete volt a dolga. Menekülés közben elkeveredhetett a gazdától.

Az egyik kedvenc tudományágam, a koponyamorfológia megmutatja az avatott szemlélőnek a lány gyermekkori betegségeit, hiányos táplálkozását... és rendkívüli szépségét. Nem mindenki menekült a csónakházba. Az épület előtt megtalálták egy katona, egy legionárius csontvázát. A katonasontjai lenyűgözték a szakembereket. Az izmok tapadási

helyei azt mutatják, hogy ez ember brutálisan erős volt. Szörnyűséges izmai voltak. Ráadásul nem volt szép se! Elsősorban azért, mert az arcát egy függőleges, hosszú seb-hely torzította el, és valószínűleg ugyanez a sérülés volt az oka, hogy elöl több foga hiányzott. Igazi rémálom lehetett a fizimiskája. A harctéren ez előny! Ott maradt kinn, és az utolsó pillanatig egy csónakot javított, hogy megmenthesse a bentieket! Az izzó felhő úgy a földhöz vágta, hogy a hallócsontjai kivételével minden csontja eltört. De a hamu nem

csak megölte, konzerválta is. Ez a katona igazi hős volt, az elit képviselője! Béke vele!...

helyei azt mutatják, hogy ez ember brutálisan erős volt. Szörnyűséges izmai voltak. Ráadásul nem volt szép se! Elsősorban azért, mert az arcát egy függőleges, hosszú seb-hely torzította el, és valószínűleg ugyanez a sérülés volt az oka, hogy elöl több foga hiányzott. Igazi rémálom lehetett a fizimiskája. A harctéren ez előny! Ott maradt kinn, és az utolsó pillanatig egy csónakot javított, hogy megmenthesse a bentieket! Az izzó felhő úgy a földhöz vágta, hogy a hallócsontjai kivételével minden csontja eltört. De a hamu nem

csak megölte, konzerválta is. Ez a katona igazi hős volt, az elit képviselője! Béke vele!...

Hajnali 1 órakor rázúdul Herculaneumra a második hamufelhő. Pompejiben vagy Misenumban erről akkor még senki sem tud. Ahogy telnek az órák, és az újabb leomlások új rétegeket hoznak a halott város fölé. A kitörés egyre erősödik, és a város emeletnyi mélyen eltűnik a megszilárdult hamu márgás vagy üvegemény rétegződései alatt. 6:30-kor a harmadik felhő megöl mindenkit Herculaneum és Pompeji között, ez védőburkot hűz Herculaneumra, kipárnázza a következő évszázadok földrengései ellen. Reggel fél nyolc: elindul a negyedik felhő. Pompeji lakosainak 90%-a kijutott a városból, az úton haltak meg. Valahol Pompeji és Stabie között valószínűleg több ezer csontváz lehet még, jelenünkben is folyamatosan találják meg őket. A várost egy újabb adag tűz por temeti mélyebbre. Azonnal öl, noha jéghideg, ha összehasonlítjuk az első felhővel. A pompeji hamu nem párologtatja el a húst, mint a herculaneumi. Rátapad a ruhára, hajra, lágy szövetekre, és megköt. 7:45: a következő felhőnek olyan ereje van, mint egy tornádónak, 200 km/óra sebességgel száguld. Reggel 8 órakor az utolsó, leggyilkosabb felhő sugárirányban átsüvíti Pompejint és Herculaneumot, szétterjed, és eljut Misenumig. 9 órakor gyengülni kezd a kitörés. Herculaneum hat emelet mélyen van eltemetve. Pompejint lazább, „hűvösebb” anyag temette el, emeletnyire. Pompejint a negyedik felhő ölte meg, a többi eltemette...

Napokkal később a császár parancsára ásásba kezdtek Pompejiben. Néhány kiálló tető és fal mutatott tájékozódási pontokat. A túlélőket megpróbálták kárpótolni, illetve anyagi javaikból amennyit lehet, visszaszerezni. A Vezúv ekkor mordult egyet, és a támfalakkal megerősített alagutak beomlottak. Évszázadokkal később a régészek megtalálták az áásokat, akik csatlakoztak a pompejiekhez...

1944-ben a Vezúv ismét kitört, ezúttal „csendes” lávafolyásokat produkált, nem dühöngött, de azért pusztított egy kicsit. „1944. január 6-án egy kiújult eruptív szakaszba lépett a vulkán. Március 18-án délután 4 órakor a vulkáni kürtő hirtelen megnyílt, bőséges effúzióval, amely elpusztította a vulkán lejtőjén fekvő Massa di Somma és San Sebastiano al Vesuvio településeket. Ez a fázis március 21-éig tartott. Ebben a rövid időszakban 21 millió m³ láva ömlött ki a Vezúvból. A következő fázisban, mely március 22-éig tartott, a Vezúv szökőkút formájában lövellte ki az izzó anyagot. A vulkáni hamu a kitörés erejének következtében 5 km magassáig jutott. A felerősödő szél pedig több, mint 16 km távolra hordta a hamut, elsősorban délkeleti irányba. Ezen fázis során, mely 19 órán át tartott, a „láva-szökőkút” jelenség 8-szor ismétlődött meg, ezek közül az első hét egy óránál rövidebb ideig tartott, míg az utolsó öt órán át ejtette csodálatba megfigyelőit. A

A Vezúv néhány jelentősebb kitörése a történelemben:

1794. június 15. A láva elpusztította Torre del Greco települést. A város nevezetessége lett a harangtorony, amit két emelet magasan elborított a láva.

1861. Megint Torre del Greco városa esett áldozatul, a lávafolyam kettészelte a települést.

1872. Massa di Somma és San Sebastiano al Vesuvio települések pusztultak el.

1906. „Március 28-án a vulkán füstcsóvája sárga színűre változott, a lejtő-kön lakók pedig fullasztó kénés szagokról panaszkodtak. A Vezúv lejtőit borító termőterületek napokon belül teljesen felégettek. Április 4-én egy erős földrengés harangozta be a kitörést, két nappal később a Vezúv kitörésének óriási ereje hatalmas mennyiségű izzó anyagot lövellt ki. Az április 7-e

éjszakáján az izzó láva elindult a vulkán lejtőin lefelé, először Boscotrecase települést fenyegetve. Miután az első épületek összedőltek, a lakosság egy része a település templomába menekült, ahol segítségkérő misére készültek, amikor rájuk omlott a hamutól megterhelt tető. A másik, nagy károkat szenvedett város Torre Annunziata volt: a lávaár ugyan nem érte el, de a vulkáni hamu zápora jelentős pusztításokat okozott. A heves paroxizmus során a kúp teteje beomlott és a Vezúv mintegy 180 méterrel lett alacsonyabb.

1913 és 1944 közötti időszakban expozív és effuzív kitörések váltották egymást, folyamatosan gyengülő intenzitással. Ebben a periódusban kb. 250 millió m³ láva ömlött ki.” (Wikipédia)

Végül néhány érdekesebb katalizma összehasonlítása következzen:

- Théra, Kr.e. 1628 - vulkáni robbanás, 24 000 megatonna
- Tambora, Kr.u. 1815 - vulkáni robbanás, 20 000 mt (?)
- Krakatau, Kr.u. 1883 - vulkáni robbanás, 240 mt
- Pompeji, Kr.u. 79 - szétrobbanó vulkáni kúp, 24 mt
- St. Helens, Kr.u.1980 - vulkáni robbanás, 10 mt
- Hiroshima, Kr.u. 1945 - atombomba, 10-24 kilotonna

Források:

Charles Pellgrino: A Vezúv kísértetei, Wikipédia

Homörgaster

Kreatív Írásműhely

Gyenge István "Nicola" rovata
Az írás nem szakma, hanem életforma

7. téma: A célelérés technikái

Az alábbi megoldás, ami – ha következetesen alkalmazod – a célod biztos elérésében segít, legyen az bármilyen jellegű is. Általános megoldási séma az életben jelentkező, általad kitűzött célok megvalósítására. Ily módon persze kézenfekvő, hogy irodalmi céljaink beteljesítésére is alkalmazzuk. (A technika, amit alább ismertetek, ugyan egy marketing-eszköz, de hatékony, egyszerű, hát miért ne alkalmaznánk mi is?)

Először is feltételezem, hogy van célod. Nos, mielőtt elkezdünk annak megvalósítását, némi elméleti ismeretre van szükségünk a célok tekintetében.

A célokat három, eléggé triviális csoportba soroljuk.

- Hosszú távú
- Középtávú
- Rövid távú célok

A hosszú távú cél

Azt nevezzük hosszú távú célnak, aminek elérésére meglehetősen hosszú idő eltelte után számíthatunk. Ez általában több hét, hónap, esetleg év. Esetünkben ilyen lehet egy regény, vagy versciklus megírása. Megfogalmazásán túl nem igényel mást, mint egy reális határidő kitűzését. (A köznapi életben hosszú távú cél lehet az egyetem elvégzése, vagy egy családi ház felépítése.) Meglehetősen egyszerű egy ilyen cél meghatározása, ám már a megfogalmazás pillanatában érezzük, mennyi mindent kell megtennünk ahhoz, hogy elérjük ezt a célt. Hogy a sokféle, különböző súlyú és minőségű tennivaló, azok sorrendje, végrehajtásuk időpontja között kiigazodjunk, támpontokat kell keresnünk. Ezért hát a hosszú távú cél elérésének útjára jelzőkarókat állítunk. Ezek lesznek a középtávú célok.

A középtávú cél

A középtávú célok, mint egy-egy önálló részegység szerepelnek a hosszú távú cél elérésében. Már sejthető, hogy ezek kisebb időtartamú tevékenységek, ami viszont fontos: a logikai sorrendjüket meg kell tervezni. Amíg tehát a hosszú távú cél lehet egy egyszerű kijelentés, amihez különösebb előkészület, számítás, esetleg mérlegelés sem kell, addig a középtávú célok pontos, reális tervezést igényelnek. Logikailag és időrendbe állítva, határidőzve fel kell sorolnunk azokat a lépcsőfokokat, amiket végigjárva eljutunk a célig.

A középtávú célok elérése még mindig elég sok kisebb-nagyobb horderejű és időigényű tevékenységet tartalmaznak külön-külön is, ezért ezeket tovább bontjuk elemi, úgynevezett rövid távú célokká.

A rövid távú cél

A rövid távú célok azok az elemi, tovább már nem bontható tennivalók, amelyek konkrét tevékenységet kívánnak, illetve elgáztatnak a középtávú cél megvalósításának minden tekintetében.

Mindezen célok rögzítését legjobb táblázatos formában elkészíteni, mert ez a grafikus forma nyújtja leginkább a legjobb áttekinthetőséget és ellenőrizhetőséget.

Álljon itt példaként egy regény megírásának egyszerű tervezete:

A táblázat beosztása és sorai értelemszerűen követik egymást. Az oszlopokat bővíthetjük tetszésünk szerint pl. Magyarázat nevű oszloppal, ahová bármit – pl. a határidő túllépés okát – írhatunk. A hosszú távú cél elérésének határideje az utolsó középtávú cél határidejével egyezik majd. Az utolsó középtávú cél lehet a

Céltípusok	Feladat leírása	Határidő
Hosszú távú cél	A ... c. regényem megírása	
Középtávú cél1	az 1. fejezet megírása	15. okt
	rövid távú cél11	helyszín
	rövid távú cél12	cselekmény
	rövid távú cél13	szereplők és jellemeik
	rövid távú cél14	kapcsolatok és egyéb
Középtávú cél2	a 2. fejezet megírása	25. okt
	rövid távú cél20	forrásanyag kutatás
	rövid távú cél21	helyszín
	rövid távú cél22	cselekmény
	rövid távú cél23	új szereplő
Középtávú cél3	a 3. fejezet megírása	
	(És így tovább!!!)	

mű újraolvasása, korrigálás, betoldások végrehajtása. (Bár ezeket inkább célszerű az egyes fejezetek elkészülte után néhány nappal végezni, és így beilleszteni a rövid távú célok közé.)

A leglényegesebb, hogy ha már elszántuk magunkat egy távolabbi, vagyis cél elérésére, akkor tartsuk is a saját határidőinket! (Persze ezeket a határidőket nagyon figyelmesen, körültekintően, saját korlátaink és egyéb elfoglaltságaink ismeretében kell meghatározni.)

Végül pedig egy fontos megjegyzés: az egyes középtávú célok elérése (fejezetek megírása) után, mivel ez bizony szép eredmény, jutalmazzuk meg magunkat! Az ember számára nagyon fontos a sikerélmény, s noha ezt az eredmény láttán bizonyára érezzük is, nyomtatékosítsuk egy magunknak adott elismeréssel, ajándékkal, aminek örülnénk. Ez lehet egy félnapos „lazsálás”, egy jó mozi, vagy meccs, vagy éppen egy jó vacsora a kedvenc éttermünkben. Kinek-kinek ingere szerint.

Amennyiben alkalmazzuk ezt a technikát, és tartjuk is magunkat hozzá, noha nem könnyű, szép eredményt érünk majd el. (Ha megkérdezhetnénk Balzac-ot, vagy Hemingway-t, mennyire volt terhes nekik a nap, mint nap való, rendszeres írás, valószínűleg így válaszolnának: de hiszen ez volt a munkánk!

Igen, ez munka, és nem is könnyű, de higgyetek el, hozzá lehet szokni.

Michelangelo véresre sebezte kezeit, amikor szobrait faragta, a Sixtus-kápolna mennyezetének festésekor testét kimarta a fentről rácsurgó festék, hónapokig görnyedten járt a kényszerű, rossz testtartástól. Hol van mindehhez a mi fáradságunk? Az alkotás igen sokszor gyötrelmes, olykor reménytelennek tűnik, van, amikor tanácstalanok vagyunk, vagy elveszítettnek érezzük magunkat. De dolgoznunk kell tovább, végezni a magunk vállalt munkát! Ezért vagyunk a világban!

A rendszeres munka egyrészt karban tartja alkotó elménket, másrészt hozzászoktat a gondolathoz, hogy ez is csak egy szakma.

Érjete el benne minél jobb eredményt!

8. téma: Hogyan fejleszthető az íráskészség

Az írás mestersége – és most az irodalmi alkotásról beszélek – megtanulható. Ahogy valahol olvastam, mindez 80% mesterségbeli tudásból, és 20% tehetségéből áll. (Ez azt is jelenti, hogy akinek nincs tehetsége, az is megtanulhat írni, csak éppen nem lesz belőle író. Bár a jelenlegi megjelenéseket figyelve ez utóbbi

kijelentés is megkérdőjelezhető. Kérdés persze, hogy a bennünket elárasztó irodalmi szeméttel szerzőit írónak tartjuk-e.)

Nos, maradjunk csak a mesterségnél, aminek legalapvetőbb összetevője a szókincs. Ez az a tőke, amit nemes vállalkozásunkban nap, mint nap használunk. Erre építünk mindent, ez az alap. Elemi érdekünk tehát, hogy ezt a tőkét gyarapítsuk, s ezt igen könnyen meg is tehetjük. **Olvassunk, olvassunk és olvassunk!** Ez az egyedüli módja, hogy szókincsünk gyarapodjék.

Gondolom, egy irodalmi érdeklődésű, és írói babérokra pályázó embernek ez nem újdonság, és nem is esik nehezére, hogy megfogadja tanácsomat. Persze fontos, hogy az ember jó irodalmat olvasson, hiszen tanulni szinte csak abból lehet.

Nekem ágyam mellett – fekvé szeretek olvasni – mindig két-három könyv hever, amiket felváltva olvasgatok. Miért? Amikor eljön az este, az éppen hangulatomhoz illő könyvet választom, és folytatom az olvasást, ahol abbahagytam.

Az olvasás váljék napi szükségletünké! Ez nem engedi, hogy akár egy-két nap is elteljék könyv nélkül. És a naponta jelentkező hulladékidők is jól kihasználhatók. Sok embert látni metróban, autóbusszon, amint akár állva is, olvasnak. Magam, ha hosszabb útra megyek, mindig táskámba teszek egy éppen kedvelt könyvet, amit nagy élvezettel olvasok a távolsági autóbusszon. Remekül szórakozom, és hasznosan töltöm az időt. Igen gyakran még jegyzetek is. (Ez történelmi témáim miatt elengedhetetlen.)

Olvasni pedig elemző módon olvassunk, hiszen nem – csupán – szórakozás számunkra az általam ajánlott olvasás, hanem tanulás. Ne feledjük, egy szakmát akarunk megtanulni! Tehát olvasván a szöveget nyíljon rá a szemünk az érdekes, szép, bennünket megragadó részletekre. Fogalmazzuk meg a magunk számára, miért is érdekes, miért tetszik. Olvassuk újra, meg újra. (Ha valóban tetszik, és követendőnek tartjuk, ez bizonyára nem esik nehezünkre.) És próbáljuk megjegyezni – esetleg írjuk le kis, hasonló megoldásokat gyűjtő füzetünkbe – hogy később használni tudjuk. Ne feledjük, a legnagyobb költők és írók is a szavaknak ugyanabból a tengeréből merítenek.

A következő, ami majdnem ilyen fontos, hiszen íróvá akarunk válni, a rendszeres írás. Nem mondom, hogy naponta, ahogy ezt a gyakorló írók teszik – bár ez sem túlzott követelés – de legalább heti rendszerességgel adj magadnak írásmunkát. Ezek lehetnek amolyan ujjgyakorlatok a stílusfejlesztés során. Miről írj? Mindegy, de olyan legyen, amihez emocionálisan köződ van. Érzelmek nélkül nagyon nehéz írni. Ahogy Stephen King mondja, nem szabad félvállról közelíteni az üres laphoz. (Erről később még kifejtem a véleményemet.)

Tehát kellő gyakorisággal: írj!

A stílusra vonatkozóan: ne képzeljük azt, amikor írunk, hogy valamiféle piedesztálon állunk, és ez megkövetel bizonyos emelkedett hangot. Azaz, ne tömjük tele írásunkat sallangokkal, magasztos kifejezésekkel, különleges jelzőkkel, és cifra körmondatokkal. Mesterkéltséget, és kissé neveltséget is. Próbáljunk meg mindent a maga egyszerűségében, s ami még fontos, röviden kifejezni. (Ebben segíthet, ha Hemingway-t olvasunk.)

Lássunk egy példát az ő Szegények és gazdagok c. kisregényéből:

Leültünk, egyikük odajött hozzánk.

- Nos? – kérdezte.

- Nem megy – mondtam – Szívességből örömet megcsinálnám. De mondtam már tegnap este, hogy nem megy.

- Annyit adunk, amennyit kér.

- Nem erről van szó. Nem lehet, ennyi az egész.

Meglehetősen feszességet mutat a szöveg, ugyanakkor bizonyos feszültséget is éreztet, ami a szituációhoz kell. Nem tudjuk kik ezek, és mit akarnak, de érezzük ezt a feszültséget.

Próbáljunk meg elvenni valamit ebből a rövid textusból. (Egyébként így vizsgálhatjuk meg, hogy egy szövegünk nem több-e, mint ami elég.) Bármelyik mondatot csonkítjuk, vagy töröljük, a megmaradt rész már nem adja ugyanazt a hangulatot, mint az eredeti. Vagyis itt minden szóra szükség van. Hát így kell ezt csinálni!

Az írás során – ha kellőképpen ráhangolódtunk a témára – írjuk le a szavakat, ahogy elsőre eszünkbe jutnak. Egyesek szerint ez a legjobb, és később sem találunk jobbakat, ám erről nem vagyok meggyőződve. Sok esetben így van, főként, ha az írás struktúrájára gondolok, a szituáció felépítésére. Ám elég gyakran előfordul velem, hogy egyes szavakat kicserélek, amikor újraolvasom a szöveget néhány nap múlva. Valahogy úgy történik ez, mint amikor egy kötelet feszítünk ki két pont között, és amikor kész, egyik vagy másik végén még húzni kell rajta, hogy igazán feszes legyen.

A stílust illetően még valamitől óvnam azt, aki írásra adja a fejét. Irtsuk ki még a gondolatát is annak, hogy határozói igenevet használunk a létezés jelentő igénk társaságában. Pl. ... el lesz felejtve, ... meg lesz tartva, ... ki van adva stb. Rettenetes! Mindenképpen kerüljük!

Határozókat persze használunk, hiszen nem csupán díszei ők a szófajoknak, bármennyire is haragszik rájuk az említett Stephen King. Ezzel kapcsolatban azt mondhatom, kerüljük az elcsépelet határozókat éppúgy, mint a banális jelzőket. (Valamikor – talán még ma is visszarémlik egyeseknek – a hivatalos publicisztika meglehetősen neveltséges szóhasználatához tartozott a *lelkes tömeg, az öntudatos parasztság, a keményen dolgozó munkás, a vidám úttörő* és társai. Kukába velük!)

Saját érdekünkben ügyelnünk kell a szöveg ritmikájára is, különösen a párbeszédekben. Mire gondolok itt? Arra, hogy a szövegben – legyen leírás vagy párbeszéd – bizonyos jól szerkesztett eloszlásban váltsák egymást a hosszabb és rövidebb mondatok. Szabály erre a váltakozásra nincs, egyszerűen érezni kell. (Erre jók a stílusgyakorlatok, a stílusfejlesztés.) Az ily módon kreált írásnak lesz egy kellemes ritmusa, esetenként pedig feszültséget, drámaiságot ad.

Nézzük az alábbi példát:

- Megteszi hát végre, hogy kiszáll a buliból?

- Nem! Soha!

A tagadó válasz úgy csattan, mint egy pisztolylövés. A tagadószó ismétlése pedig erősen nyomatékosít. (A két szó között bizonyára mindenki érez egy kis szünetet is.) Ilyen és hasonló megoldásokkal operálva írásunk kelően feszes lesz, esetenként jól érzékeltetve és alátámasztva a szituáció drámai fejlődését.

Meg kell még említeni az elég gyakran előforduló szóismétlési hibákat. Óvakodjunk tőlük! Legyenek ezek igék vagy névszók, az egymást követő mondatokban ne használjunk azonos szavakat. Találunk elég szinonimát ahhoz, hogy ettől megmentsük magunkat. Különösen gyakran előfordulhat ez a szövegközi, későbbi betoldások esetén, ezért fontos a betoldások után – olykor többször is – újraolvasni a szöveget és javítani.

Ez alól egyetlen kivétel azért létezik, és ez a nyomatékosítás. Ekkor szándékosan ismétlünk szavakat, netán többszavas szerkezeteket, mert célunk a többszöri ismétléssel hangsúlyozni a közölteket. Ez például versekben gyakori stíluselem, de a prózában is elterjedten használjuk. (Jó példa erre Váci Mihály *Még nem elég* c. verse.)

Egy példán viszont megmutatom, mi az, amitől óvnam beneteket:

„Dél volt. Józsi még nem érkezett haza, ezért Kriszta elég ideges volt.”

Rettenetes, ugye? Leminősített iskolai dolgozatokban fordulhat ez elő. Ezerféle megoldás létezik ennek elkerülésére. Akinek pedig nincs füle ennek érzékelésére, jobb, ha felhagy az írással.

Összefoglalva témánk e néhány felvetését, ismételten csak azt mondhatom: **olvass és írj kellő gyakorisággal!** Ettől nem válsz egy csapásra íróvá, de hónapok munkája során érezhető lesz stílusod fejlődése, ez biztos.

Ebben a reményben búcsúzom a következő megjelenésig.

Gyenge István

<http://kreativ-irasmuhely.gportal.hu>

Robert W. Chambers: A Sárga Király

A 2010-es Szíriusz napokon járva találkoztam a Tuan Kiadó vezetőjével, Mórocz Tiborral. Beszélgetésünk során ő ajánlotta figyelmembe Robert William Chambers könyvét, A Sárga Királyt. Ez rögtön felkeltette az érdeklődésemet, ugyanis egy másik kötetben már találkoztam Chambers egy írásával, A Sárga Jellel, ami igencsak tetszett. Nem is gondolkodtam sokat, és hamarosan A Sárga Király egy példányának boldog tulajdonosa lettem :-)

Mit is találunk a kötetben?

A Tuan Kiadó új novelláskötetsorozatának első és minden tekintetben hiánypótló darabja ez a könyv. A Magyarországon méltatlanul ismeretlen amerikai művész és író, Robert William Chambers századfordulón írt, furcsa, gyakran groteszk és szürreális alkotásai egyfajta „irodalmi hidat” képeznek Poe romantizmusa és Lovecraft realizmusa között; ötvözve a hátborzongatót és a megmagyarázhatatlant. Lovecraft több alkalommal is felhasználta Chambers ötleteit horrortörténeteiben, így a szerző közvetetten akár a híres-hírhedt lovecrafti mítosz egyik ihletőjének is tekinthető.

Novelláskötetről lévén szó, Chambers kilenc írását gyűjtötték össze benne. Érdeemes tudni, hogy az író 1865-től 1933-ig élt, így nem a mai, modern alkotók közé tartozik, stílusa pedig a horrortól kezdve a fantasyn keresztül egészen a történelmi jellegű írásokig terjed. Az itt összeválogatott írások munkássága egy kis részét képezik, és leginkább az ismeretlen, a megmagyarázhatatlan kérdéskörét feszegetik, több közülük klasszikus rémtörténetnek is nevezhető. A Lovecraftra történő hivatkozás ellenére az író stílusa elüt Lovecraft nyomasztó stílusától, annál sokkal könnyebben olvasható, és nem gyakorol az olvasóra oly furcsa, gyakran kellemetlen hatást, mint utódának művei. A konkrét írások több olyan témát érintenek, amelyek gyakorta a rémtörténetek kellékei: átkok, visszatérő holtak, örület és időtérés, de van köztük olyan is, amely nem borzongató, hanem inkább bűnügyi novella. Ha valaki kedveli a rémtörténeteket, és szereti a mai íróktól szokatlan, kicsit régies stílust, akkor számára A Sárga Király kötelező olvasmány.

Kapitány

A mélyből

Robert W. Chambers

A Tuan kiadó ezen novelláskötete valóban hiányt pótol, mint ahogy a kiadó a kötet hátlapján is közli. Chambers neve teljesen ismeretlen volt a számomra, míg Mórocz Tibor a Szíriusz napokon a kezembe nem nyomta. A történetek olvasgatása maradandó élmény lett, mivel kaptam egy adagot a békebeli amerikai látásmódból,

nyakon öntve a XIX. század klasszikus kísértethistóriáinak, és vastagon Poe-nak hatásaival. De a történetekben ott lappang Lovecraft világának árnya is. A különleges műélvezethez valószínűleg az ezernyelcszázados évek irodalmi természetét sem ártott ismerni. Nálam pont azért szült nagyot a könyv, mert azokat az élményeim is idézte, mikor egy Poe, vagy Le Fanu történet elolvasása után napokig a hatásuk alatt voltam, s kísértettek álmaimban.

Az élmény kettős: felelősségben a kor realista amerikai irodalmának keretei, másrészt az úrkorszak előtti irracionális tradíciók különös fénytörései. Bevallom, elsöre kissé nehezen barátkoztam a régies életstílussal, ami az író alapfogása. Aztán ráéreztem, s ami talán regényolvasás közben a legfontosabb: elfogadtam azt. A könyvismertető szubjektív műfaj, az írója tetszését vagy nemtetszését is magában foglalja.

A Sárga Király azon történetei tetszettek legjobban, melyek a gótikus-romantikus felé hajlanak, és a klasszikus kísértethistóriák ízét adják. Most a kedvenc történetem osztom meg az olvasóval dióhéjban, melynek címe: „A mélyből”. A XIX. század végi, XX. század eleji békebeli amerikai hangulat díszletei között zajlik egy Shannon nevű fiatalember esete. Egy tikkasztó augusztusi estén sétál a klubjának folyosóján, a halott klubtagok képeit nézegetve, amikor az egyik sarki ablak mellett a nevéen szólítják. A fiatalember alaposan meglepődik, régi ismerőse, üzlettársa Harrod szól. Régen nem látta, és azt hitte, még Bar Harborban van. Együtt vacsorázik a nála idősebb, kissé sápadt barátával. Harrod tudja, hogy az ifjú le van égve. – Honnan? Harrod válasza: Többet tudok, mint tegnap. Ezután megígéri, hogy kihúzza a csávából. A vacsora után elindulnak az esti utcán, és beszélgetésük közben ráveszi a fiatalembert, hogy bátran keresse fel az ifjú hölgyet, akibe szerelmes, végül távozik. Amikor Shannon megvallja szerelmét, az viszonzásra talál. Visszatér a klubba, ott keresi jötevőjét, közlik vele, hogy Harrod úr már egy hónapja nem járt a klubban. Valamint még finoman azt is, hogy azt hitték beteg, mert bár egyedül vacsorázott, két személyre rendelt, és magában beszélt. Egy táviratot adnak át neki. Azonnal utazzék el Bar Harborba, hogy átvegyen egy csekket, amit az ő nevére állítottak ki, és azonosítsa a megfulladt férfi tetemét...

Homoergaster

A könyv egy példányát a Tuan Kiadó bocsátotta rendelkezésünkre, ezúton is köszönjük.

